

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Motivaatio vapaaehtoistyöhön kulttuuritapahtumassa

Case Sulatto – nuorten rantabiletapähtuma

Eeva Ojala

Kulttuurituotannon koulutusohjelma 240 op

11/2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Eeva Ojala	Sivumäärä 55 ja 4 liitesivua
Työn nimi Motivaatio vapaaehtoistyöhön kulttuuritapahtumassa – Case Sulatto – nuorten rantabileta- pahtuma	
Ohjaavat opettajat Minna Hautio, Iina-Maria Piilinen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Raahen nuorisovaltuusto	
Tiivistelmä <p>Raahen nuorisovaltuusto järjestää joka kesä Raahen Pikkulahden rantaviheriöllä Sulatto – nuorten rantabiletaapahtuman, joka osallistaa noin 150 nuorta vuosittain. Tapahtuma on järjestetty jo yhdeksän kertaa ja se on vakiinnuttanut asemansa Raahen kaupungissa. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, mikä nuoria motivoi järjestämään Sulatto-tapahtuman täysin vapaaehtoisesti ja miten tapahtuma saa houkuteltua nuoret yhä uudelleen pariinsa. Kysely- ja haastattelututkimuksien avulla selvitettiin syitä nuorten pitkäjänteiseen vapaaehtoistyöskentelyyn tapahtuman puolesta.</p> <p>Työn tilaaja, Raahen nuorisovaltuusto, nimeää työryhmän, Sulatto-staabin, joka vuosittainideoi ja toteuttaa Sulatto-tapahtuman. Tutkimuksen tarkoituksena on helpottaa Sulatto-staabin vapaaehtoistyöntekijöiden koordinoimista ja antaa eväitä sekä uusien vapaaehtoistyöntekijöiden rekrytointiin että pitempiä aikeisten työntekijöiden motivaation ylläpitämiseen.</p> <p>Sulatto-tapahtuma on erikoislaatuinen, sillä nuoret itse järjestävät sen alusta saakka vapaaehtoisesti. Vertaileva tutkimus perinteisempään vapaaehtoistyön malliin kulttuuritapahtumissa opinnäytetyön lopussa avaa mielenkiintoisia näkökulmia siihen, miten Sulatto-tapahtuman järjestäjät eivät ole vain vapaaehtoistyöntekijöitä, vaan työllä on sekä nuorille itselleen että Raahen kaupungille syvempi merkitys.</p> <p>Nuoret kokevat tapahtuman järjestämisen itselleen mukavaksi ja opettavaiseksi samalla sen ollessa haastava ja osittain myös stressiä aiheuttava koitos. Motivaation työhön he saavat itsensä kehittämistä; he oppivat uusia asioita, saavat uusia ystäviä sekä kokevat saavansa työskennellessään taitoja, joista on heille hyötyä tulevaisuudessa. Myös raahelaisten nuorten viihtyvyys on Sulatto-tapahtumaa järjestäville nuorille tärkeää. Työ itsessään palkitsee, kun nuori näkee konkreettisesti työnsä tulokset.</p>	
Asiasanat vapaaehtoistyö, osallisuus, motivaatio, nuoret	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Eeva Ojala	Number of Pages 55 and appendix 4 pages
Title Motivation for Voluntary Work in a Cultural Event – Case Sulatto – Youth’s Beach Party Event	
Supervisors Minna Hautio, Iina-Maria Piilinen	
Subscriber and/or Mentor Youth Council of Raahe	
Abstract <p>The Youth Council of Raahe arranges a music event Sulatto every summer at the beach of Pikkulahti. About 150 young people arrange the event voluntarily every year. Sulatto has been organized nine times and it has established itself in the city of Raahe. The study aims to find out what motivates young people to organize the event entirely on a voluntary basis. Questionnaire and interview study were used to determine the causes of young people’s desire and motivation to arrange the Sulatto-event.</p> <p>The subscriber of the study, The Youth Council of Raahe, annually appoints a working group, Sulatto-staabi, to generate and organize the Sulatto-event. The purpose of the study is to ease Sulatto-staabi’s work with the voluntary workers, recruiting and coordinating them and maintaining their working motivation.</p> <p>Sulatto-event is unique because the young people themselves arrange it voluntarily from the beginning to the end. Comparative study on more traditional voluntary work at culture events at the end of the thesis gives an interesting perspective on how the organizers of Sulatto-event are not only voluntary workers but the work has a deeper meaning for the organizers and to the city of Raahe, too.</p> <p>The young volunteers experience organizing the Sulatto-event in a pleasant and teaching manner, though at the same time, experience it as a challenging and partly stress-causing project. They get the motivation for their work by the development of themselves; they learn new things, gain friends, and by the work, see themselves learning new skills to apply in the future. Another important thing for the volunteers is that other young people of Raahe can enjoy, and feel themselves comfortable in their hometown. The job itself is rewarding after the result is there for the workers to be seen.</p>	
Keywords voluntary work, participation motivation, youth	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TAPAHTUMAORGANISAATIO JA TAPAHTUMA	7
2.1 Raahen nuorisovaltuusto	7
2.2 Sulatto-staabi	8
2.3 Sulatto-tapahtuma	10
2.3.2 Innostus kasvaa onnistumisesta	12
2.3.3 Tapahtuma vakiintuu kaupunkiin	13
2.3.4 Sulaton tulevaisuus	16
3 KÄSITTEITÄ	18
3.1 Vapaaehtoistoiminta	18
3.2 Motivaatio	19
3.3 Vapaaehtoistoimijoiden motiivit	24
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	26
4.1 Kyselytutkimus	26
4.2 Haastattelututkimus	27
5 TUTKIMUSTULOSTEN ANALYSOINTI	28
5.1 Sulatto-tapahtuman työntekijän profiili	28
5.2 Motiivit vapaaehtoistyöhön Sulatto-tapahtumassa	31
5.2.1 Kyselytutkimus	31
5.2.2 Haastattelututkimus	34
5.2.3 Teoria vs. käytäntö	37
5.3 Vapaaehtoistyökokemuksia	38
6 SULATTO-TAPAHTUMAN VAPAAEHTOISTYÖN SUHDE TAPAHTUMATUOTANNON VAPAAEHTOISTYÖHÖN YLEENSÄ	40
6.1 Vapaaehtoistyöntekijän profiili	41
6.2 Motivaatio ja kokemukset vapaaehtoistyöstä	45
7 LOPUKSI	50
LÄHTEET	53
LIITTEET	56

1 JOHDANTO

Raahelainen Sulatto-musiikkitapahtuma järjestetään pääosin vapaaehtoisten nuorten voimin vuosittain Raahen Pikkulahden rannalle. Pienen kaupungin yksi harvoista nuorisolle tarkoitetuista musiikkitapahtumista herättää joka vuosi kiinnostusta ja kerää vapaaehtoistyöntekijöitä puoleensa. Opinnäytetyössäni tutkin, mistä tämä ilmiö johtuu. Mikä nuoria motivoi toimimaan vapaaehtoistyössä Sulatto-musiikkitapahtumassa? Vapaaehtoisten joukko on tapahtumalle elintärkeä, joten työn tarkoitus on myös kehittää tapahtumaorganisaation toimintatapoja siten, että tämä houkutteleva, mutta niin hauras systeemi saadaan pidettyä elinvoimaisena.

Itse löysin Sulatto-tapahtuman Raahen nuorisovaltuustossa toimimisen kautta ja olen työskennellyt kyseisen tapahtuman parissa vapaaehtoisena yhteensä kahdeksan vuotta. Kaikista niistä mielenkiintoisista ja onnistuneista vuosista intoutuneena lähdin opiskelemaan kulttuurituotantoa. Menneisyyteni Sulatto-tapahtumien parissa on kulkenut vahvasti mukani läpi koulutuksen ja tunsin tärkeäksi opinnäytetyölläni kehittää tapahtumaorganisaatiota ja sen toimintaa tapahtuman jatkuvuuden parantamiseksi.

Sulatto-tapahtumasta ilmestyi opinnäytetyö Humanistisesta ammattikorkeakoulusta kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmasta vuonna 2009. Se käsittelee tapahtumaa yleisellä tasolla sekä sen merkitystä nuorille ja seutukunnalle. (Krekilä 2009.) Omassa työssäni taas näkökulmana on vapaaehtoistyö ja sen kehittäminen. Vapaaehtoistyötä on viime aikoina tutkittu paljon ja esimerkiksi Humanistisesta ammattikorkeakoulusta kulttuurituotannon koulutusohjelmasta ilmestyi vuonna 2010 vapaaehtoistyötä ja siihen perehdyttämistä käsittelevä opinnäytetyö (Rihko 2010). Aihetta on käsitelty myös muutamassa muussa opinnäytetyössä (Mulari 2010; Nikkari & Nissi 2010). Oman työni painotus on kuitenkin nimenomaan raahelaisen Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyössä ja sen kehittämisessä.

Opinnäytetyö on tapaustutkimus, johon kerättiin aineistoa tekemällä puolistrukturoitu teemahaastattelu viidelle erilaisista lähtökohdista tulevalle Sulatto-aktiiville, jotka ovat toimineet tapahtuman eri hierarkiaportaiden työntekijöinä. Aineistoa kerättiin myös

tekemällä kyselytutkimus, joka levitettiin mahdollisimman monelle tapahtumissa töissä olleelle. Molemmat tutkimukset kartoittavat sitä, miten ja miksi henkilö on hakeutunut tapahtumaan vapaaehtoistöihin, missä asemassa hän on tapahtumassa toiminut sekä mikä työskentelyssä on ollut onnistunutta ja mikä ei. Työn alussa avataan käsitteitä vapaaehtoisuus sekä motivaatio ja valotetaan Sulatto-tapahtuman taustaorganisaatiota, tapahtuman syntyä, Sulattojen elinkaarta ja tapahtuman sekä organisaation nykytilannetta.

2 TAPAHTUMAORGANISAATIO JA TAPAHTUMA

Sulatto – nuorten rantabiletapähtuma järjestetään nuorten voimin yhteistyössä Raahen kaupungin sekä paikallisten yritysten ja yhteisöjen kanssa. Pääjärjestäjänä toimii Raahen nuorisovaltuusto.

2.1 Raahen nuorisovaltuusto

Syksyllä 1997 raahelaiset nuoret ja päättäjät saivat idean nuorison omasta vaikuttajaelimestä. Päättäjien mielestä pelkkä 20–25-henkinen nuorten asioita ajava ”porukka” ei riittänyt, vaan sille piti antaa myös rahaa. Raahelainen kaupunginvaltuutettu, nykyään kansanedustaja, Inkeri Kerola esitti, että nuorisovaltuusto olisi 15–18-vuotiaille nuorille tarkoitettu vaikuttajafoorumi, jossa nuoret saisivat ottaa kantaa tulevaisuuden tapahtumiin. Ensimmäiset nuorisovaltuustovaalit järjestettiin maaliskuussa 1998 ja valtuustoon valittiin 20 jäsentä. Ensimmäisen nuorisovaltuustokauden, kevästä 1998 syksyyn 1999, nuorisovaltuusto haki paikkaansa ja etsi myös tunnettua kaupungin päättäjäläinien sekä raahelaisten nuorten keskuudessa. Määritelmät nuorisovaltuustolle muuttuivat hieman; ikäjakauma laajeni 14–29-vuotiaisiin. Keväällä 1999 järjestetyllä Roskat Pois -tempauksella nuorisovaltuusto nousi kaupungin tietouteen ja varmisti jatkovuotensa. 2000-luvun alussa nuorisovaltuuston ikäjakauma muokkautui 14–25-vuotiaiksi, äänioikeus tuli lisäksi 13-vuotiaille. (Raahen nuorisovaltuusto 2009.)

Raahen nuorisovaltuusto on siis Raahen kaupungissa toimiva nuorten vaikutuskanava, jonka päätehtäviä ovat nuorison aktivoiminen kaupungin päätöksentekoon, raahelaisten nuorten etujen ajaminen sekä nuorten ideoiden ja ajatusten saattaminen kaupungin päättäjien tietoisuuteen. Nuorisovaltuusto myös järjestää raahelaisille nuorille virikkeitä ja pyrkii parantamaan nuorisolle tarjottavia palveluita. Se toimii nuorisolautakunnan alaisena ja on poliittisesti sitoutumaton elin. Jäseniä valtuustossa on 20 ja heidät valitaan vaaleilla joka vuosi niin, että puolet valtuustosta valitaan parillisina vuosina ja puolet parittomina. Jäsenen toimikausi on näin kaksi vuotta ja valtuuston yksi vuosi. (Raahen nuorisovaltuusto 2004.)

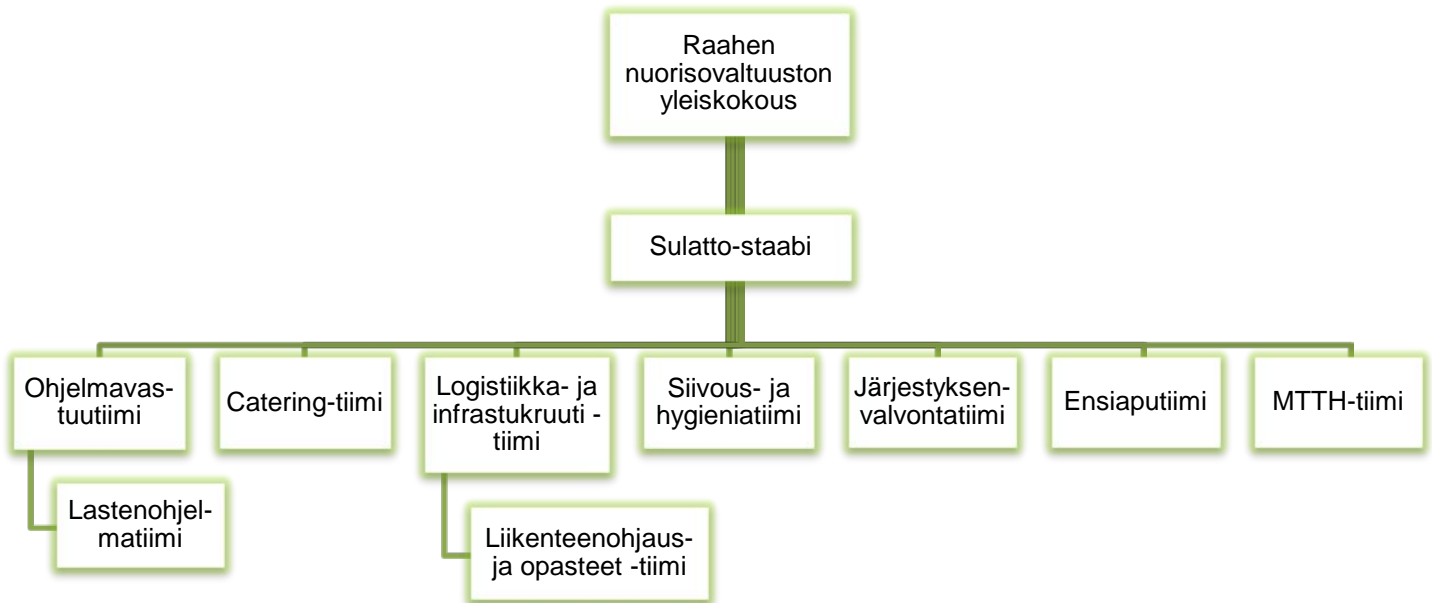
Nuorisovaltuusto järjestäytyy kautensa alussa tammikuussa ja valitsee keskuudetaan hallituksen, jota kutsutaan työvaliokunnaksi (tvk). Tvk koostuu yhteensä kahdeksasta henkilöstä, puheenjohtajistosta ja sihteeristöstä ja se valmistelee asioita yleiskokoukseen, joka kokoontuu yleensä kerran kuukaudessa. Järjestäytyessään nuorisovaltuusto jakautuu työryhmiin ja kokoontuu tarvittaessa valmistelemaan toimialueeseen kuuluvia asioita. Yksi nuorisovaltuuston työryhmistä on Sulatto-staabi, joka järjestää vuosittain Sulatto – nuorten rantabiletapähtuman. (Raahen nuorisovaltuusto 2004.)

2.2 Sulatto-staabi

Sulatto-staabi on yksi nuorisovaltuuston työryhmistä ja sen päätarkoitus on järjestää raahelaisille nuorille musiikkitapahtuma. Työryhmän nimi, ”staabi”, on peräisin partiterminologiasta ja tarkoittaa joukon, leirin tai kurssin johtoa. Ilmaisuu juontuu saksankielen sanasta ”esikunta”, der Stab (Jokela, 2008, 24). Vakiintuneesti tapahtuman nimeksi on vuosittain valittu Sulatto’xx, esimerkiksi vuonna 2009 Sulatto’09, sekä päätte, joka on vuosien varrella muokkaantunut ”nuorten megapiletapahtumasta” ”nuorten rantabiletapähtumäksi”. Sen järjestämisajankohdaksi on valittu elokuun ensimmäinen viikko sekä järjestämispaikaksi Raahen Pikkulahden rantaviheriö. Sulatto-staabi koostuu 25 nuoresta ja sitä johtaa tapahtuman päätoimitsija apunaan apulaispäätoimitsija sekä staabin pääsihteeri.

Sulatto-staabi järjestäytyy helmikuun aikana ja jakautuu tiimeihin, jotka vastaavat tapahtuman operatiivisesta toteuttamisesta. Tiimejä on yhteensä 8–10 ja jokaiselle niistä valitaan koollekutsuja. Alla on kaavio, josta näkyy selkeästi organisaation hierarkia. Organisaation toiminnan kuvaus perustuu Moisalan (2003–2006) kaavioon sekä omaan pitkäaikaiseen kokemukseeni Sulatto-tapahtumien järjestämisestä.

Sulatto-tapahtuman organisaatiokaavio Moisanan (2003–2006) mukaan (kaavio 1)

Ohjelmavastuutiimi vastaa tapahtuman ohjelmakokonaisuudesta ja sen sujuvuudesta koko tapahtuman ajan. Tiimin vastuualueisiin kuuluu myös esiintyjien hyvinvoinnista huolehtiminen tapahtuman aikana. Tiimi aikatauluttaa tapahtuman sekä hankkii tarvittavat vapaaehtoistyöntekijät tiimin jäseniksi työskentelemään tapahtumaviikolla ohjelman parissa. Tiimi on yksi Sulatto-staabin suurimpia tiimejä ja siinä on yleensä useita kymmeniä jäseniä. Ohjelmavastuutiimin alaisuudessa toimii *lastenohjelmatiimi*, joka hankkii tapahtumaan laadukkaasti ohjelmakokonaisuuden tapahtumapäivän lasten osuuteen. Suurin osa ohjelmavastuutiimin alaisista vapaaehtoisista kuuluu tähän tiimiin.

Tapahtuman järjestäjien ja artistien muonituksesta vastaa *catering-tiimi*. Se kartoittaa ruuan tarpeen, huolehtii sen hankkimisen ja tapahtumassa tarjoilun.

Tapahtuman fyysisistä järjestelyistä vastaa *logistiikka- ja infrastruktuuri*tiimi, joka arvioi tapahtuman kuljetustarpeet, hankkii tarvittavan kaluston, kuljettaa paikalle tarvittavat materiaalit sekä kasaa ja purkaa tapahtuman rakenteet. Tapahtuman *liikenteenohjaus- ja opasteet -tiimi* toimii yleensä logistiikka- ja infrastruktuuri tiimin alaisena

ja huolehtii tarvittavasta liikenteenohjauksesta sekä siitä, että tapahtuma-alueelle sekä -alueella on asialliset ja selkeät opastukset.

Alueen kokonaisvaltaisesta siisteydestä ennen tapahtumaa, sen aikana ja sen jälkeen vastaa *siivous- ja hygieniatiimi*.

Tiimit, jotka koostuvat turvallisuus- ja terveydenhuoltoalan ammattilaisista ovat *järjestysvalvontatiimi* sekä *ensiaputiimi*.

Kaikkien tiimien koollekutsijat kuuluvat tiimiin, jota koolle kutsuu tapahtuman päätoimitsija, *markkinointi-, tiedotus-, talous- ja hallintotiimi (mtth-tiimi)*. Mtth-tiimi vastaa tapahtuman markkinoinnista ja tiedottamisesta, varojen hankinnasta sekä valvoo muita tiimejä varmistaen, että kaikki tapahtuman järjestämisen osa-alueet toimivat. Tiimi hoitaa myös tapahtuman lupa-asiat. Näiden tiimien lisäksi erilaisiin tarpeisiin voidaan perustaa lisätiimejä, mikäli se nähdään tarpeelliseksi. (Moisala 2003–2006.) Esimerkiksi vuodesta 2009 on toiminut *infopistetiimi*, joka nimensä mukaisesti vastaa tapahtuman infopisteestä; siitä, että tapahtuma-alueella on infotelttä, jossa on saatavilla kaikki tarvittava tieto tapahtuman järjestäjille, asiakkaille sekä yhteistyökumppaneille.

2.3 Sulatto-tapahtuma

Sulatto-tapahtuma on järjestetty vuodesta 2003 saakka heinä-elokuun vaihteessa pääasiassa vapaaehtoisten nuorten voimin. Tapahtumassa on työskennellyt vuosittain 140–200 nuorta ja Sulatto kerää ympäri Raahen seutukuntaa ja lähikunnista yhteensä 1500–2000 kävijää joka vuosi. Tapahtuma on päihtetön, pääsymaksuton ja sen järjestävät nuoret itse. Tapahtuman kohderyhmää ovat 13–20-vuotiaat nuoret, mutta varsinaista ikärajaa tapahtumaan ei ole. Niin ikään ikärajatonta lasten osio on suunnattu 2–10-vuotiaille. (Sulatto 2011.)

Itse olen toiminut vapaaehtoistyössä tapahtumassa vuodesta 2004 vuoteen 2011 toimien ensimmäiset vapaaehtoistyöntekijävuoteni ohjelmavastuutiimin jäsenenä, minkä jälkeen koollekutsuin lastenohjelmatiimiä. Sen jälkeen toimin tapahtuman ohjelmavastaavana kaksi vuotta, minkä jälkeen vuonna 2009 toimin tapahtuman pää-

toimitsijana. Tiimin vetäjänä kuuluin aina myös mtth-tiimiin sekä kaikkina Sulatto-vuosinani kuuluin myös muihin tiimeihin tarpeen mukaan. Vuonna 2010 toimin tapahtumassa opintojeni puolesta harjoittelijana. Sinä vuonna käytännössä tutustuin tarkemmin tapahtuman kaikkiin tiimeihin ja toimin tiimien jäsenten alaikäisyyden vuoksi muun muassa logistisissa sekä asiantuntijatehtävissä. Vuoden 2011 tapahtumassa olin osa infopistetiiimiä sekä jaoin kyselylomakkeita tutkimustani varten tapahtuman vapaaehtoisille.

2.3.1 Tapahtuman synty

Sulatto'03

Vuonna 2003 Raahen nuorisovaltuusto matkasi Espooseen Nuoret Vaikuttajat ry:n järjestämään Nuppi-tapahtumaan. Tapahtumassa nuorisovaikuttajat tapaavat toisiinsa ja vaihtavat ideoitaan. Syntyi idea nuorille suunnatusta musiikkitapahtumasta rannalla, mistä Raahen vaikuttajanuoret innostuivat. Raahen nuorisovaltuuston silloinen jäsen, Antti Jokela, ryhtyi kollegansa Jarno Moisalan kanssa toukokuussa ajamaan asiaa eteenpäin ja yhdessä he perustivat pienen työryhmän, päämääränään musiikkitapahtuma nuorille Raahen rannassa. (Jokela 2008, 23.)

Toukokuussa 2003 aloitettiin työt ja kaikki suunnat ja mahdollisuudet olivat avoinna, aikaa kolme kuukautta. Ensimmäisen Sulatto-tapahtuman päätoimitsija, Antti Jokela kertoo, että: ”Jos silloin olisi ollut käytössä nykyinen hankeaikataulu ja kokemus, ei mitään bileitä olisi koskaan tullutkaan”. Mutta kuten hän itsekin toteaa, onneksi he olivat ns. ”pelkkiä kakaroita” ja täynnä energiaa. Niinpä kokonaisuudessaan 6000 euron budjetilla alettiin järjestää tapahtumaa rantaan. (mt. 23–24.)

Kesäkuussa 2003 tapahtumaa järjestettäessä eräessä nuorisovaltuuston kokouksessa keskusteltiin musiikkitapahtuman nimestä, sillä markkinoinnilla alkoi olla jo kiire. Raahessa toimii terästehdas Rautaruukki, jonka yksikkö, terässulatto, jalostaa raakauraudasta terästä. Tapahtuma sai tässä kokouksessa nimen ”Sulatto-megapile-tapahtuma”. Syitä nimen valintaan vuoden 2003 päätoimitsija Jokela kertoo olevan mahdolliset sponsorituet Raahen kaupungin yritysjätiltä sekä ajatus juhlista ja kuu-

masta kesäpäivästä, joka sulattaa kävijät yhdeksi suureksi juhlivaksi massaksi. (mt. 25.)

2.3.2 Innostus kasvaa onnistumisesta

Sulatto'04

Ensimmäinen Sulatto-tapahtumakokonaisuus järjestettiin siis päähänpistosta erittäin lyhyellä varoitusajalla. Se koostui lapsille ja lapsiperheille suunnatusta lastenpäiväosuudesta, Huvilahti-tapahtumasta, sekä nuorten iltaosuudesta, Sulatto'03 – nuorten megapiletapahtumasta. Iltatapahtumassa esiintyi neljä paikallista raahelaista artistia, rap-artisti Mariska ja yömyöhään musiikkia soittaneet DJ Kaktus sekä DJ Junkle. Tapahtuma oli menestys ja niin se päätettiin järjestää seuraavanakin vuonna. Nuorisovaltuusto on vuosi vuodelta kehittänyt tapahtuman aika-, henkilöstö- ja taloudellisia resursseja. Vuonna 2004 tapahtumalle haettiin Euroopan Unionin Leader+ -maaseudun kehittämisasiärahasta, joka lopulta saatiin ja se kattoi 80 % tapahtuman menoista. Sulatto'04 on tähän mennessä järjestetyistä Sulatoista suurin, sillä sen budjetti oli noin 32 000 euroa. Vapaaehtoistyöntekijöitä tapahtumassa ei silti ollut tavanomaista enempää, mutta intoa työskennellä suuren tapahtuman eteen löytyi. Tapahtuma laajeni kahden päivän mittaiseksi ja sitä mainostettiin perinteisen juliste-, flyer-, netti- sekä lehtimainonnan lisäksi NRJ-radiokanavalla. Tapahtumassa esiintyneiden artistien lisäksi yleisömagneetiksi osoittautuivat tapahtuman juontajat, nykyään suurta suosiota kansainvälisestikin nauttanut taiteilijaryhmä Extreme Duudsonit. Tapahtuma on myös ainoa Sulatto, jolla on ollut kaksi päätoimitsijaa, Antti Jokela sekä nykyinen Raahen nuorisolautakunnan puheenjohtaja, Jarno Moisala.

Sulatto'05

Vuoden 2005 Sulatto-tapahtuman päätoimitsijaksi valittiin silloinen nuorisovaltuutettu, Katja Sorjamaa. Raahen kaupungin tuki tapahtumalle oli kokonaisbudjettiin nähden pieni, joten Sulatto'05 haki apurahaa EU:n nuorisotoimintaohjelman Youth in Action:lta ja taustalle kehitettiin ystävyyskaupunkiteema. Raahella on seitsemän ystävyyskaupunkia (Raahen kaupunki 2010), joista kolmesta, Mo i Ranasta Norjasta, Skellefteåsta Ruotsista sekä Cherepovetsista Venäjältä pyydettiin vierailijoita tutustumaan

tapahtumaan. Tapahtumaan saapui Cherepovetsista ryhmä vierailijoita. Tapahtuma oli edellisvuotta huomattavasti pienempi, sillä budjetti oli loppujen lopuksi noin 19 000 euroa, mutta vapaaehtoistyöntekijöitä Sulatto kiinnosti vähintäänkin yhtä paljon, kuin vuonna 2004. Tapahtumassa esiintyjinä nähtiin Skandaali, @junkmail ja PMMP. Tapahtumaan aluksi varattu Tik Tak perui esiintymisensä vain muutamia viikkoa ennen tapahtumaa ja ohjelmatoimisto tarjosi tilalle kahta viimeiseksi mainittua artistia. Nousevana artististina muun muassa PMMP teki tapahtumasta ikimuistaisen ja onnistuneen.

Sulatto'06

Tapahtuman ensimmäinen palkattu päätoimitsija oli Jenni Similä vuonna 2006. Hänet oli palkattu Raahen kaupungin nuorisotoimen kesätyöntekijäksi. Sulatto'06 oli tähän asti järjestetyistä tapahtumista pienin Sulatto niin taloudellisesti kuin ohjelmallisestikin, vaikkakin silti hyvin suosittu ja laadukas kokonaisuus. Tapahtuma kasattiin keräämällä yrityksiltä ja yhteisöiltä pieniä sponsoritukia kaupungin 3000 euron tuen lisäksi ja siten se juuri ja juuri saatiin rahoitettua. Järjestäjien joukossa oli havaittavissa sukupolvenvaihdos ja uusille, nuoremmille, tekijöille ensi vuoden tapahtuman järjestäminen olisi raskas ja haasteellinen tehtävä, mikäli se pitäisi järjestää tavalla, jolla se 2006 järjestettiin. Vapaaehtoistyön rakennekin oli muuttunut ensimmäisistä tapahtuman elinvuosista niin, että tapahtuman parissa halusi työskennellä yli 150 nuorta, mutta vastuunkantajia ei löytynytäkään enää yhtä helposti kuin ennen.

2.3.3 Tapahtuma vakiintuu kaupunkiin

Sulatto'07

Sulatto'06-tapahtuman jälkeen tapahtumien synnystä tähän asti järjestämässä mukana ollut vanhempi sukupolvi ounasteli, että uusia Sulattoja ei ehkä enää tulisi. Syksyllä kuitenkin tulevan tapahtuman johtokolmikko, päätoimitsija Katja Viinikangas, apulaispäätoimitsija Janika Tikkala sekä minä ohjelmavastaavan roolissa teimme Raahen kaupungille raha-anomuksen. Sulatto-tapahtumaketjun jatkumiseksi tarvittiin pysyvä suuri tukija, jotta nuoret voivat jatkaa tapahtuman järjestämissä kotikaupungissaan. Tapahtuma sai itselleen korvamerkittyä rahaa Raahen nuorisotoimen alai-

seen budjettiin 15 000 euroa. Se oli uuden sukupolven voitonhetki. (Tikkala 2008, 66.)

Töitä voitiin hyvillä mielin jatkaa, Sulatto'07 nosti lavalle taas hyvän kattauksen artisteja ja viihdytti raahelaisia lapsiperheitä Huvilahti-tapahtumallaan. Sulatto'06-tapahtumassakin tosin ilmi tullut vastuunkanto-ongelma ei ollut poistunut, vaan nuoret eivät uskaltaneet ottaa vastaan mielestään liian vastuullisia tehtäviä tapahtuman järjestämisessä. Esimerkiksi logistiikka- ja infrastruktuuritiimin koollekutsujana oli toiminut sama henkilö vuodesta 2003 saakka.

Sulatto'08

Sulatto'08-tapahtuman päätoimitsija Sonja Strömsholm toimi Jenni Similän jälkeen seuraavana palkallisena kesätyöntekijänä Raahen kaupungin nuorisotoimella järjestäen Sulatto-tapahtuman. Sonja pyrki opettamaan uusia nuoria ottamaan vastuuta ja kertomaan avoimesti mahdollisimman paljon kaikesta tekemästään työstä, jotta tehtävien vastaanotto ei tuntuisi pelottavalta tai vaikuttaisi liian haastavalta uusien vastuunkantajien mielestä. Ongelmaksi muodostui myös sitoutuminen työtehtäviin; vastuunkantajia tarvittiin ja osa nuorista myös lupautui tekemään tiettyjä työtehtäviä, mutta ei siitä huolimatta toteuttanut lupauksiaan. Tapahtumassa oli kiitettävä määrä vapaaehtoistyöntekijöitä, mutta suurin osa halusi työskennellä vain tapahtumapäivänä, ei niinkään saada alaisia ja ottaa suuria vastuualueita kantaakseen. Sulatto'08-tapahtuman johtokolmikko, päätoimitsija, apulaispäätoimitsija sekä ohjelmavastaava olivat kaikki jo Raahesta poismuuttaneita henkilöitä, jotka palasivat kotipaikkakunnalle kesätöiden vuoksi. Oli saatava aktivoitua nuorisovaltuustoa nostamaan omiensa joukosta ensi vuodeksi päätoimitsija sekä tiiminvetäjiä, jotta sukupolvi vaihtuisi luonnollisesti uudelleen. Strömsholm järjesti taidokkaasti laadukkaan tapahtuman ja kasvatti useita vastuunkantajia tulevalle vuodelle.

Sulatto'09

Vuoden 2008 Sulaton jälkeen löytyi vuodelle 2009 innokkaita tiiminvetäjiä, mutta päätoimitsijaa raahelaisista nuorista ei kuitenkaan noussut. Raahen nuorisotoimi aikoi palkata päätoimitsijan kesätyöntekijäkseen, mutta vuonna 2009 lähes kaikki nuoriso-

valtuutetut olivat alaikäisiä, mikä vaikeutti heidän palkkaamistaan koko kesän ajaksi. Nuorisovaltuustosta ei löytynyt päätoimitsijaa, joten kesätöiden ja alan työkokemuksen perässä aloitin helmikuussa päätoimitsijan tittelillä tapahtumatuottamisen.

Tein töitä Turusta käsin toukokuuhun asti, jonka jälkeen muutin Raaheen. Apunani vahvasti toimi tapahtuman ohjelmavastaava, Jussi Ojala. Halusin muokata tapahtuman työtehtävien jakautumista kehittämällä tapahtuman turvallisuusjärjestelyjä sekä Huvilahti-tapahtuman tuottamisen rakennetta. Aikaisempina vuosina tapahtuman järjestyksenvalvonta on koostunut seutukunnan nuoriso-ohjaajista, mutta sillä käytäntö oli koettu raskaaksi, päätimme siirtää varoja järjestyksenvalvontaan ja palkata alan paikallisen yrityksen. Huvilahti-tapahtumassa on nähty perinteisesti musiikkiesitys, jonka nuoret ovat itse käsikirjoittaneet sekä esittäneet, mutta vastuun kasautuessa vuosi toisensa jälkeen samojen ihmisten hartioille, olin kokenut lastentapahtuman musiikkishown laadun kärsineen. Otimme yhteyttä Raahen lukion oppilaskunnan hallitukseen ja sitä kautta saimme järjestettyä lukiolle kurssin, jonka sisältönä oli tuottaa musiikkishow Huvilahti-tapahtumaan. Oppilaat saivat kurssimerkinnän sekä nimellisen korvauksen luokkaretkikassaan, ja Sulatto-toimijat pystyivät keskittymään tapahtuman muuhun organisointiin.

Kehitin mielestäni myös markkinointia yhdenmukaisemmaksi muuttamalla käytäntöä siitä, että eri markkinointikanavissa tapahtuvassa markkinoinnissa toimivat eri graafiset suunnittelijat. Kilpailutimme suunnittelijat ja Sulatto'09 sai yhdenmukaisen ilmeen niin nettisivuille, julisteisiin, flyereihin, yritysesitteisiin kuin työntekijöiden paitoihin.

Edeltäjäni Sonja Strömsholmin tavoin pyrin myös kouluttamaan uusia ihmisiä tuleville Sulatto-vuosille. Päätin pureutua vapaaehtoisia koskeviin ongelmiin, joten kehitimme ratkaisua vapaaehtoistyöntekijöiden sitoutumisongelmaan. Päätimme asettaa vapaaehtoistyöntekijöille ikärajan 14 vuoteen, kun aikaisemmin ikärajaa ei ollut ollenkaan. Päätimme myös velvoittaa vapaaehtoistyöntekijöitä täyttämään lomakkeen, johon he kirjoittivat nimen ja yhteystietonsa, listasivat, mistä ovat kiinnostuneita Sulatto-tapahtumassa sekä laittoivat loppuun allekirjoituksen. Odotusten mukaisesti toimenpiteet laskivat hieman vapaaehtoisten määrää, mutta sitouttivat työntekijöitä, sillä he olivat nyt virallistetusti töissä Sulatto-tapahtumassa. Toimenpide helpotti lisäksi yhteystietojen keräämistä.

Sulatto'10

Sulatto'07-tapahtuman päätoimitsija, Katja Viinikangas, ryhtyi myös Sulatto'10-tapahtuman johtajaksi. Hän tuli takaisin Raaheen opiskelupaikkakunnaltaan ja ryhtyi johtamaan tapahtumaa. Hänen tarkoituksensa oli opettaa mahdollisimman paljon uusia työntekijöitä vastuunkantoon, jotta seuraavana vuonna tapahtuman päätoimitsijaksi hakeutuisi joku nuoremmista tekijöistä. Harmikseni vapaaehtoistyötä kehittääksemme tehdyt asiat vuonna 2009 unohdettiin muiden kiireiden vuoksi, esimerkiksi rekrytointilomaketta ei käytetty, vaikka vuonna 2009 sen hyödyt mielestäni menivät haittojen edelle. Alaikärajasta luovuttiin ja tapahtumassa oli töissä myös alle 14-vuotiaita vapaaehtoistyöntekijöitä. Katja onnistui silti tehtävässään erittäin hyvin, sillä ensimmäistä kertaa Sulatto-tapahtumien historiassa logistiikka- ja infrastruktuuri tiimiä kutsui koolle eri henkilö, kuin vuosien 2003 - 2009 tapahtumissa sekä vuoden 2011 tapahtuman päätoimitsijaksi ryhtyi nuori, 18-vuotias, Jussi Ojala.

Sulatto'11

Vuoden 2011 tapahtuman sisäinen viestintä ja työntekijöiden rekrytointi tapahtui sosiaalisen median kautta ja se oli toimiva kanava nuorelle uuden sukupolven Sulatto-organisaatiolle. Aikaisemmin käytetty sisäisen viestinnän työkalu, sähköpostituslista, ei enää tavoittanut uusia ja nuoria toimijoita. Artistivalinnat olivat erittäin hyviä, sillä Jukka Poika ja Aste toivat Pikkulahden rantaviheriölle ennätysellisen määrän kävijöitä. Uusia tiimien koollekutsujia sekä potentiaalisia päätoimitsijoita löytyi vuodelle 2012 useita. Lähes kaikki suurta vastuuta haluavat ovat kuitenkin alle 18-vuotiaita, joten esimerkiksi tapahtuman logististen asioiden vastuujoukko on hyvin pieni.

2.3.4 Sulaton tulevaisuus

Tulevaisuuden kehittämistarpeina kaikista eniten nähdään vastuun epätasainen jakautuminen sekä vapaaehtoisten sitouttaminen työtehtäviin. Mukana toiminnassa on satoja nuoria, joista vain muutamalle todellinen suuri vastuu tapahtuman eri osalualueista kuitenkin jää. Muutamit henkilöt, jotka ottavat suuria vastuualueita hoitaakseen, ovat erittäin sitoutuneita tehtäviinsä, mutta uudet työntekijät tarvitsevat hieman

perehdytystä siitä, kuinka merkityksellisiä kaikki työtehtävät tapahtuman järjestämisessä ovat sekä miten tärkeä heidän panoksensa tapahtuman eteen on.

Tapahtuman järjestäminen on toiminut samalla konseptilla siitä asti, kun vuoden 2003 nuorisovaltuusto päätti aloittaa tapahtuman järjestämisen, mutta tapahtuma ja organisaatio ovat kokeneet nousuja ja laskuja. Ensimmäisen tapahtuman jälkeen uusi nuorison musiikkitapahtuma kiinnosti ja sitä järjestettiin innokkaasti sekä rahoitusmahdollisuuksia löytyi. Alkuinnostuksen jälkeen vaikeuksia ilmeni muun muassa vapaaehtoisten sitouttamisessa, vastuun tasaisessa jakaantumisessa sekä vakaan rahoitus pohjan saamisessa. Rahoitusongelma kuitenkin ratkesi, kiitos Raahen kaupungin, mutta vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa toimiminen on monimutkaista edelleen. Uusia vastuunkantajia kuitenkin kesien 2011 ja 2012 tapahtumiin löytyi ja vuosittainen Sulatto-tapahtuma on vakiintunut Raahen kaupungin tapahtumakalenteriin.

Ensimmäisien Sulatto-tapahtumien järjestämisen jälkeen ihmiset ovat valtuustossa vaihtuneet jo useamminkin kuin kerran, joten tapahtuma voisi kehittyä uusien ihmisten näköiseksi, oloiseksi, kokoiseksi ja jopa nimiseksi. Vastuunkantajia löytyisi varmasti enemmän, jos nuoret kokisivat tapahtuman enemmän omaksi luomukseksi. Tapahtumalla on kuitenkin vakiintunut asema Raahen kaupungissa ja rahoitus löytyy, joten samassa arvomaailmassa pysyttäessä Raahen nuorisovaltuustolla on kaikki mahdollisuudet käsissään. Kehittäminen vaatii rohkeutta.

3 KÄSITTEITÄ

Tutkimuksessa selvitetään, mikä raahelaisia nuoria motivoi vapaaehtoistyöhön kulttuuritapahtumassa. Tässä kappaleessa avataan käsitettä vapaaehtoisuus sekä tutustutaan erilaisiin motivaatioteorioihin, sillä ne ovat työlle merkityksellisimpiä käsitteitä ja niitä käytetään tutkimuksen tekemisessä ja sen analysoinnissa.

3.1 Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistyö määriteltiin 1980-luvulla järjestöjen toiminnaksi, jolla täydennetään julkisia palveluita. Sitä ei pidetty kovinkaan suurena arvossa eikä sillä nähty olevan juuri merkitystä ihmiselle itselleen. Vielä 1990-luvullakin ajateltiin, että vapaaehtoistyötä voi tehdä vain järjestöissä, vaikka samalla itseorganisoitunut omaehtoinen vapaaehtoistoiminta lisääntyi nopeasti. Järjestöjen rinnalle on koko ajan syntynyt enemmän paikallisia yhdistyksiä ja muita ryhmiä, joissa voi toimia vapaaehtoistyöntekijänä. (Lehtinen 1997, 17.)

Vapaaehtoistoiminta on perinteisesti määritelty kahden käsitteen kautta: tekeminen on vapaaehtoista ja palkatonta. Työ on avointa ja sitä tehdään toisten ihmisten tai jonkin yhteisön hyväksi. Euroopan parlamentti on vuonna 2008 mietinnössään vapaaehtoistyön roolista taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi määritellyt vapaaehtoistyötä lähes identtisesti perinteisen määritelmän kanssa. (Pessi & Oravasaari 2010, 9.) Mietinnössä määriteltiin, että vapaaehtoistyöstä ei saa taloudellista korvausta, sitä tehdään vapaasta tahdosta, se hyödyntää kolmatta osapuolta oman perhe- ja ystäväpiirin ulkopuolella sekä se on kaikille avointa (Euroopan parlamentti 2008). Toisaalta, Harju (2005, 58) mainitsee, että vapaaehtoistyötä tehdään aina jossain kontekstissa, joista yksi voi olla myös perheen tai suvun piiri. Seurakunnissa, yhdistyksissä ja kunnilla tehdään usein vapaaehtoistyötä, mutta sitä voi tehdä myös vielä laajemmassa kontekstissa, kuten globaalisti esimerkiksi avustamalla luonnonkatastrofin uhreja Unicefin kautta.

Vaikka yksi vapaaehtoistyön määritelmistä onkin palkattomuus, silti vapaaehtoistyö maksaa. Posti-, matka- ja puhelinkorvauksia sekä vapaaehtoisista huolehtimista ei voi jättää huomioimatta. Tehtävästä riippuen tarvitaan koulutusta, konsultointia ja ohjausta, vaikka vapaaehtoistyö ei ammattimaista toimintaa korvaakaan. (Lehtinen 1997, 21.)

Yeungin (2002, 26–27) tekemän vapaaehtoistyötä laajasti käsittelevän tutkimuksen mukaan suomalaiset tekevät eniten vapaaehtoistyötä urheilun ja liikunnan parissa. Noin kolmannes tutkimukseen osallistuneista vastaajista kertoi viimeisen kahden vuoden aikana osallistuneen vapaaehtoistyöhön urheiluseuroissa. Suomalaiset toimivat paljon myös terveys- ja sosiaalialan vapaaehtoistoiminnassa. Vastaajista joka neljäs ilmoitti toimineensa kahden viime vuoden aikana sosiaali- ja terveysalan vapaaehtoistoiminnassa. Lasten ja nuorten parissa tehtyä vapaaehtoistyötä ilmoitti tehneensä joka viides. Myös uskonnollinen vapaaehtoistoiminta nousi yleisimpiin vapaaehtoistoiminnan muotoihin. Vähiten suomalaiset osallistuvat eläinten- ja luonnonsuojelu sekä ihmisoikeus- ja ympäristöaiheita edistävään vapaaehtoistyöhön.

Vapaaehtoistoiminnan hienous piilee siinä, että se tarjoaa merkityksiä, merkityksellisyttä sekä antamisen ja saamisen elämyksiä yksilölle ja yhteisölle. Se seuraa yhteiskunnan trendejä sekä saa niitä aikaan itse. Kun yhteiskunnassa tapahtuu, vapaaehtoistoiminta reagoi tapahtumiin. Se liittyy yhteiskunnan keskusteluihin ja hankkeisiin. (Nylund & Yeung 2005, 13–17.)

3.2 Motivaatio

Jos ihmisen ei tarvitsisi käydä töissä, elanto olisi turvattu eikä olisi mitään pakottavia velvoitteita, mitä hän silloin tekisi? Ihmisellä on paljon sisäisiä haluja ja pyrkimyksiä, jotka eivät välttämättä liity mitenkään ympäristön asettamiin tavoitteisiin. Kaikkea toimintaa ei voida selittää ulkoisella palkitsemisella. (Niitamo 2002, 40.) Yeungin (2005, 83) mukaan vapaaehtoistyön kivijalka on motivaatio. Se on toiminnan toteutumisen ja jatkuvuuden ydin.

Motiiveja voi lähestyä useiden tieteenalojen näkökulmasta, mutta suurin osa tutkimuksista löytyy kuitenkin psykologian alalta. Niissä tutkitaan ihmisen sisäisiä ja ulkoi-

sia ominaisuuksia, jotka saavat hänet toimimaan. (mt., 4.) Motivaatiopsykologian perusajatukset ovat vaihdelleet eri aikakausina. Yksi klassisista ajatuksista perustuu fysiologiaan: ihmisellä on tarpeita, kuten jano, nälkä ja seksuaalisuus. Toiminta tarpeiden tyydyttämiseksi johtuu yksilön sisäisistä ominaisuuksista ja käskyt tulevat aivoista ja muualta kehosta. Fysiologisia perusteita voidaan käyttää motivaatioteoriana edelleen nälän ja janon kohdalla. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 11.)

Useat tutkijat Euroopassa ovat tutkineet ihmisen toimintaa ja motiiveja. Moderni motivaatiopsykologia on lähtöisin 1950- ja 1960-lukujen tutkijoista, jotka kehittivät laajaa teoriaa ihmisen toiminnan selittämiseksi. Joseph R. Nuttin (1984) on kehittänyt yhden klassisista motivaatioteorioista, joka loi pohjaa modernille motivaatiokäsitykselle. Hän selitti motivaatiota niin, että se ei ole yksilön sisäinen tarve, vaan se on sisäisen tarpeen sekä ulkoisen kohteen suhde, eli relaatio. Tästä juontuu myös teorian nimi, *Nuttinin relationaalinen motivaatioteoria*. Sen mukaan ihminen käyttää ulkoisia kohteita tarpeidensa tyydyttämiseen. Kun näin tapahtuu, motivaatiota ei voi enää tarkastella vain sisäisinä tarpeina, vaan ulkoiset kohteet vaikuttavat siihen. Näin ollen ihminen ja hänen ympäristönsä nähdään ikään kuin yhtenä yksikkönä. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 11–12.)

Nuttin (1984) korosti myös kognitiivisten, eli tiedollisten ja tajunnallisten mekanismien merkitystä motivaatiossa. Motivaatioon vaikuttavat ne mielikuvat, eli representaatiot, mitä ulkoiset asiat herättävät yksilössä. Ihmiset toteuttavat motivaatioitaan muokkaamalla ne konkreettisiksi tavoitteeksi ja kehittämällä keinon päästäkseen tavoitteeseen. Nuttin kuvasi teoriassaan erilaisia perustarpeita, joita olivat fysiologisten tarpeiden lisäksi myös kognitiiviset tarpeet, kuten uteliaisuus ja sosiaalisuus. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 13.)

Myös Yhdysvalloissa kehiteltiin modernille motivaatioteorialle pohjaa luovia ajatuksia 50- ja 60-luvuilla. Henry Murray (1938) tutki motivaatiota taustanaan kemia ja biologia. Hän teki tutkimuksiansa pohjalta listan tarpeista, jotka vaikuttavat ihmisen käyttäytymiseen. Näitä olivat esimerkiksi suoriutuminen, läheisyys, aggressio ja leikki. Hän nimitti ympäristöä käsitteellä *paine* ja tutki yksilöiden tarpeiden ja ympäristön paineiden vastaavuuksia. Esimerkiksi ulospäin suuntautunut ihminen viihtyy parem-

min sosiaalisessa ympäristössä kuin sisäänpäin suuntautunut. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 15.)

Murray kehitti yhdessä Christina Morganin kanssa ihmisen persoonallisuutta, suhdetta itseensä ja ympäristöönsä, ongelmanratkaisukykyä sekä motivaatiota tutkivan TAT-kuvatestin (Thematic Apperception Test) (1938). Testi perustuu tilannekuviin, joille tutkittava luo menneisyyden, nykyhetken ja tulevaisuuden (Encyclopedia Britannica 2011). Hän havaitsi, että motivaatiosyitä johonkin toimintaan suoraan ihmiseltä kysyttäessä hän ei välttämättä osaa vastata. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 16.) Haastattelututkimusta Sulatto-tapahtuman vapaaehtoisille tehtäessä kävi ilmi tämä sama asia. Varsinkaan nuoremmat vapaaehtoistyöntekijät eivät osanneet suoraan kysyttäessä eritellä syitä siihen, mikä osa-alue, työtehtävä tai muu seikka heitä motivoi toimimaan tapahtumassa vapaaehtoistoissa.

Ehkä kuuluisin motivaatioteoria on *Maslow'n tarvehierarkia* (1943). Abraham Maslow oli humanistinen teoreetikko, joka tutki 1950-luvulla motivaatiota. Hän esitti, että ihmisen tarpeet järjestyvät hierarkiassa niin, että tärkeimmässä roolissa oli ihmisen fysiologiset tarpeet ja kun ne ovat tyydytetty, ihminen voi keskittyä tarvehierarkian seuraaviin tasoihin. (Maslow 2000; Passer & Smith & Holt & Bremner & Sutherland & Vliek 2009, 478.)

Maslow'n (1943) tarvehierarkia (Maslow 2000; Passer & Smith & Holt & Bremner & Sutherland & Vliek 2009, 478.) (kaavio 2)

Hän sijoitti tarpeet siihen järjestykseen, että ensimmäisenä ovat jo mainitut fysiologiset tarpeet, kuten hengittäminen, syöminen, juominen, seksuaalisuus ja nukkuminen. Toisena on turvallisuuden tarve, jolla tarkoitetaan esimerkiksi kotia ja työpaikkaa. Kolmanneksi hän sijoitti rakkauden ja yhteenkuuluvuuden tarpeen, joka tarkoittaa muun muassa ystäviä, parisuhdetta ja perhettä. Neljäntenä on sosiaalisen arvostuksen tarve, johon kuuluu esimerkiksi itsetunto, itsevarmuus, saavutukset ja muiden arvostus. Viimeisenä on itsensä kehittämisen tarve, jolla hän tarkoitti muun muassa luovuutta, maailmankatsomusta ja tiedonjanoa. Maslow'n mukaan useimmat ihmiset tavoittelevat aina korkeampaa tarvetasoa. (Maslow 2000; Passer & Smith & Holt & Bremner & Sutherland & Vliek 2009, 478.)

Edward Deci (1971) oli yhdysvaltalainen tutkija ja hän kritisoi sitä behavioristista käsitystä, että ihmisen toimintaa voitaisiin motivoida pelkästään ulkoisten palkintojen avulla. Hän kehitti ulkosyntyisen motivaation rinnalle sisäsyntyisen motivaation käsitteen. Sillä hän tarkoitti sitä, että ihminen tekee jotain vain siksi, että se on sinällään palkitsevaa. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 16.)

Deci (1971) esitti, että ulkosyntyinen motivaatio voi muuttua autonomiseksi, eli ihmisen itse kontrolloimaksi motivaatioksi. Aluksi työhön motivoi ulkoinen palkinto tai esimerkiksi johtajan käsky tehdä työtä, mutta hiljalleen motivaatio muuttuu sisäsyntyiseksi. Silloin työtä tehdään esimerkiksi itsearvostuksen kohottamiseksi. Opiskelija tekee koulutehtävänsä, jottei tunne syyllisyyttä tai pettymystä itseensä. Viimeisessä vaiheessa motivaatiosta tulee säädelyä ja tällöin ihminen alkaa itse arvostaa tehtyä työtä ja sen seurauksia. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 16.) Koen, että Sulatto-tapahtumissa toimiessani oma motivaationi on muuttunut autonomiseksi, sillä ensimmäisien vapaaehtoistyöntekijävuosien aikana tein niin kuin minun käskettiin tehdä. Myöhemmin tunsin tehtäviini vahvaa velvollisuudentuntoa ja viimeisinä vuosina tapahtuman vapaaehtoisena arvostus työtehtäviini ja niiden tuloksiin kasvoi.

Deci kuvasi yhdessä tutkijakollegansa Richard Ryanin kanssa sisäsyntyisen motivaation näkökulmaa (1985) siten, että ihmisellä on kolme psyykkistä tarvetta: autonomia, kompetenssi ja läheisyys. Nämä tarpeet ovat tutkijoiden mukaan universaaleja. Tätä kutsutaan *Decin ja Ryanin teoriaksi sisäsyntyisestä motivaatiosta*. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 17.) Kun ihminen valitsee tavoitteensa (autonomia), saavuttaa sen (kompetenssi) ja saa arvostusta (yhteenkuuluvuus), hänen tarpeensa ovat tyydytetyt (Malmberg & Little 2002, 129).

Motivaatiotutkimus kiihtyi 1980-luvulla, jolloin motivaatiota alettiin mitata paljon erilaisilla mittareilla. Moderneissa motivaatiotutkimuksissa ilmeni tulevaisuusorientoitunut näkökulma. Ajateltiin, että ihmisen tulevaisuuden suunnitelmilla ja niiden suhteella menneisyyteen on vaikutus siihen, miksi ihminen toimii valitsemallaan tavalla. Brian Little loi *teorian henkilökohtaisista projekteista* (1983), jonka mukaan ihminen pyrkii henkilökohtaisien projektien muodossa saavuttamaan päämääriään sekä ylläpitämään jo saavuttamansa tavoitteet. Tutkiakseen ihmisen henkilökohtaisia projekteja hän loi PPI-menetelmän (Personal Project Inventory), jossa henkilöä pyydetään nimeämään vähintään kymmenen itselleen henkilökohtaista projektia ja arvottamaan 17 erilaisen ulottuvuuden suhteen ne asteikolla 1–10 ruudukkoon. Lopuksi näistä muodostuu viisi merkitsevää tekijää: merkitys, rakenne, yhteisöllisyys, tehokkuus ja stressi. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 20–21.)

Tulevaisuuteen suuntautuneena teoriana voidaan mainita myös *Robert Emmonsin teoria henkilökohtaisista pyrkimyksistä* (1986). Hän oli yhdysvaltalainen tutkija, joka nosti ihmisen henkilökohtaiset pyrkimykset motivaatiokäsitteeksi. Hänen mukaansa ihminen luonnostaan pyrkii valitsemaansa päämäärään. Henkilökohtaiset pyrkimykset ovat pysyviä ja toistuvia; mikäli ihminen ei saavuta pyrkimyksiensä mukaista päämäärää, siihen voidaan etsiä vaihtoehtoista toteutustapaa. Hänen tutkimuksessaan henkilöä pyydettiin luettelemaan 15 henkilökohtaista pyrkimystä elämässään jatkamalla lausetta ”Minä tyypillisesti pyrin...”. Sen jälkeen ne sijoitetaan taulukkoon ja arvotetaan 17 erilaisen asian, esimerkiksi tunteiden ja saavuttamisen suhteen. Emmonsin tutkimuksessa pyydetään myös määrittämään 10 erilaista pyrkimystä ja sen jälkeen miettimään, kuinka ne tukevat tai vaikeuttavat toisiaan. (Nurmi & Salme-la-Aro 2002, 21.)

3.3 Vapaaehtoistoimijoiden motiivit

Anne Birgitta Yeungin (2002) tekemän laajan vapaaehtoisuutta käsitelleen tutkimuksen mukaan kaksi viidestä suomalaisesta on osallistunut vapaaehtoismintaan. Ylivoimaisesti tärkein suomalaisten motiivi tehdä vapaaehtoistyötä on auttaa toisia. Muut syyt jäävät paljon pienempään rooliin, mutta toiseksi suurimmat syyt tehdä vapaaehtoistyötä ovat ihmisten halu käyttää aikansa johonkin hyödylliseen sekä saada säännöllistä päiväohjelmaa. Miesten ja naisten välisenä erona tutkimuksessa näytetään se, että miesten vapaaehtoistyössä toimimiseen vaikuttavat kaverit ja ystävät, halu käyttää aikansa johonkin hyödylliseen sekä kansalaisvelvollisuudentunto. Naisia vapaaehtoistyöhön taas motivoi halu auttaa, into oppia sekä uusiin ihmisiin tutustuminen. Euroopan maihin verrattuna suomalaisten motiivit vapaaehtoistyöhön ovat useita maita auttamiskeskeisempiä.

Perhe, suku ja ystävät ovat luonnollisia auttajia. Heillä on luonnollinen vastuu tilanteessa, jossa perheen, suvun tai ystäväpiirin jäsen tarvitsee apua. Ammattiauttajilla on yleisvastuu apua tarvitsevan tilanteessa. Vapaaehtoisesti auttavat toimivat julkisten ja henkilökohtaisten auttajien välissä. Ero näiden auttajien toiminnassa on heidän motivaatiossaan. Läheisten auttaminen johtuu henkilökohtaisesta suhteesta autettavaan, ammattiauttaja taas saa auttamisesta elantonsa. Vapaaehtoisen apu perustuu vastavuoroisuuteen. Hän saa itselleen hyvän mielen, itseluottamusta, mahdollisuu-

den kehittää ihmissuhdetaitojaan sekä mielekästä tekemistä toimeentuloon tilalle. (Lehtinen 1997, 6–7.)

Vapaaehtoistyö mielletään oman itsen kautta. Toiminta koetaan omana henkilökohtaisena projektina, joka palkitsee. Antaminen ja saaminen eivät sulje toisiaan pois, vaan vapaaehtoistyötä tekevät haluavat auttaa ja saavat sisältöä elämäänsä sekä uusia tuttavuuksia. (Yeung 2002, 37.)

Yeungin (2002, 34) tutkimuksen mukaan nuoria vapaaehtoistyöhön innoittaa uusien asioiden oppimisen halu sekä ystävät ja kaverit. Sulatto-tapahtuman työntekijöistä 42 % sanoi uusien asioiden oppimisen olevan erittäin tärkeä tekijä ja 39 % melko tärkeä tekijä vapaaehtoistyöskentelyssä Sulatto-tapahtumassa. Näin ollen uusien asioiden oppiminen on kuudenneksi tärkein tekijä Sulatto-tapahtumassa työskentelemisessä kyselyyn vastanneiden mielestä. Kaverit ja ystävät olivat tärkeysjärjestyksessä 12. sijalla kaikista 18 vastausvaihtoehdosta.

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tapausta tutkittiin haastattelemalla viittä tapahtumaa aktiivisesti useita vuosia tehnyttä henkilöä sekä tekemällä kyselytutkimus tapahtumaa vuonna 2011 järjestäville ja sitä edellisinä vuosina järjestelytoissa mukana olleille nuorille. Tutkimuksilla haluttiin vastata kysymykseen, mikä nuoria motivoi toimimaan vapaaehtoistyössä Sulatto-tapahtumassa.

4.1 Kyselytutkimus

Vastauksen saamiseksi tutkimuskysymykseen luontevinta oli laatia kysely, jolla kartoitettiin Sulatto-tapahtumassa työskennelleiden nuorten historiaa tapahtuman parissa, työtehtäviä sekä syitä siihen, miten he ovat päätyneet työskentelemään tapahtumaan. Kyselytutkimus selvitti myös sitä, mitkä seikat ovat motivoineet nuoria työskentelemään tapahtumassa ja mahdollisesti palaamaan tapahtuman pariin useamman kerran. Kysely oli tiivis, sillä siinä oli yhteensä yhdeksän kysymystä. Osa niistä oli kuitenkin melko moniulotteisia ja pitkiä monivalintakysymyksiä. Lyhyehkö kysely palveli nuorta kohderyhmää kuitenkin parhaalla tavalla, sillä he jaksoivat keskittyä kyselyyn sen ensimmäisestä kysymyksestä viimeiseen saakka.

Kysely toteutettiin Internetissä Webropol-ohjelmalla ja siihen pystyi vastaamaan aikavälillä 15.5.–6.8.2011. Kyselyä levitettiin mahdollisimman monelle töissä olleille, sillä tutkimus on kvantitatiivinen ja tuloksista haluttiin mahdollisimman päteviä. Sulatto'11-staabi huolehti, että vuoden 2011 tapahtuman vapaaehtoistyöntekijät saavuttivat kyselyn. Sähköisessä muodossa olevan kyselyn lisäksi samaa kyselyä jaettiin tapahtumapäivänä 6.8.2011 myös paperiversioina tapahtuma-alueella, jotta kaikki vapaaehtoistyöntekijät saataisiin vastaamaan kyselyyn. Aikaisempien tapahtumien työntekijöitä saavutettiin omien verkostojeni kautta sosiaalisen median sekä sähköpostin avulla.

Kyselyyn vastattiin anonymisti ja vastauksia saatiin yhteensä 63. Tutkimukset onnistuivat erittäin hyvin. Tutkimuksien edetessä kysymyksien asettelusta nousi kuitenkin esiin asia, jonka olisi voinut tehdä hieman eri tavalla optimaalisen tuloksen saavutta-

miseksi; kyselytutkimuksen vastaajan ikää kartoittavan kysymyksen etukäteen asetettu ikäjakauma painottuu hieman väärin. Kun asteikko oli alle 13-vuotiaista yli 23-vuotiaisiin, vastaajista kukaan ei ollut alle 13-vuotias ja 8 % oli yli 23-vuotiaita. Näin ollen vapaaehtoistyöntekijöiden keski-ikä määrittäminen on vaikeaa ja tulos on harhaanjohtava. Ikäkysymykseen olisi voinut laittaa avoimen vastauskentän, jolloin tapahtuman työntekijöiden keski-ikä olisi ollut todenmukaisempi.

4.2 Haastattelututkimus

Haastattelututkimuksella kartoitettiin syvällisemmin eri sukupolvien järjestäjien historiaa tapahtuman parissa, tuntemuksia siitä, mikä on motivoinut tai motivoi toimimaan vapaaehtoistyössä Sulatto-tapahtumassa sekä mikä toiminnassa on ollut hyvää ja mikä kaippaa kehitystä. Haastateltavia oli yhteensä viisi.

Haastatteluista ilmeni tarkempia yksityiskohtia työntekijöiden motivaation syistä ja perusteluista sille, miksi juuri jokin tietty asia motivoi toimimaan vapaaehtoistyössä Sulatto-tapahtumissa.

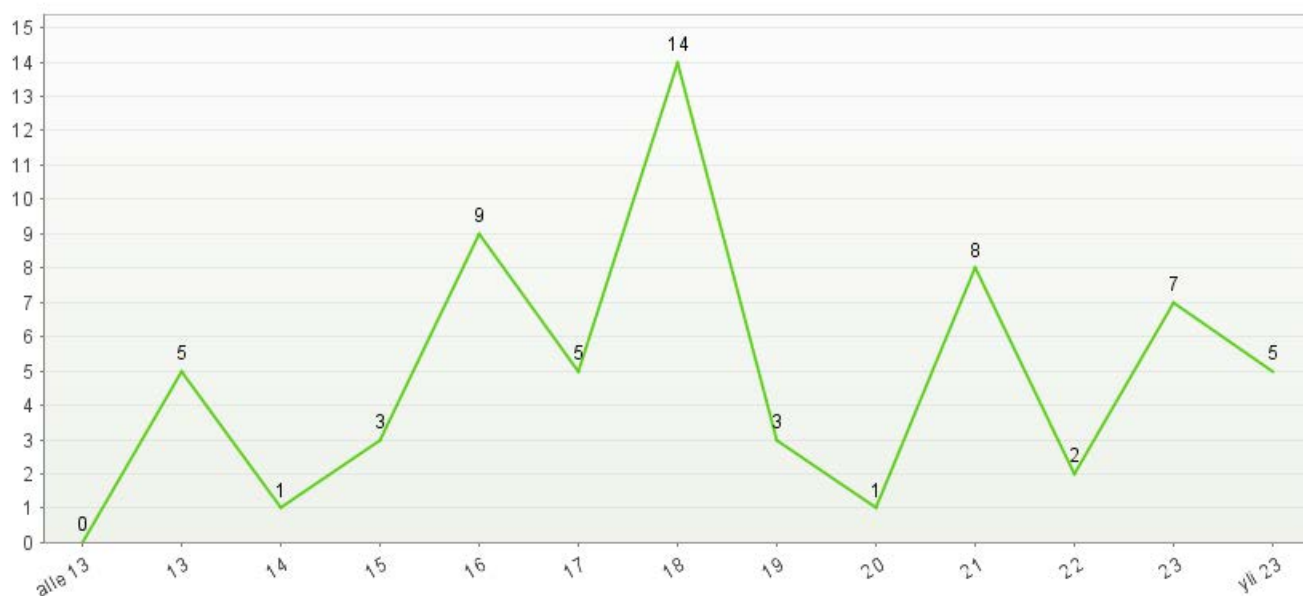
Haastattelututkimuksessa kysytyjä kysymyksiä olisi voinut tehdä tarkemmaksi, sillä osa haastateltavista oli 16–18-vuotiaita ja olisivat selvästi tarvinneet apukysymyksiä. Kuten Henry Murray tutkimuksessaan (1938) havaitsi, ihmisen on usein vaikea suoraan kysyttäessä kertoa, mikä häntä motivoi toimimaan (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 16). Vanhemmat haastateltavat kuitenkin olivat selvästi valmistautuneet haastatteluun jo etukäteen ja osasivat aihealueeseen liittyen kertoa monipuolisesti omista kokemuksistaan Sulatto-tapahtumissa.

5 TUTKIMUSTULOSTEN ANALYSOINTI

5.1 Sulatto-tapahtuman työntekijän profiili

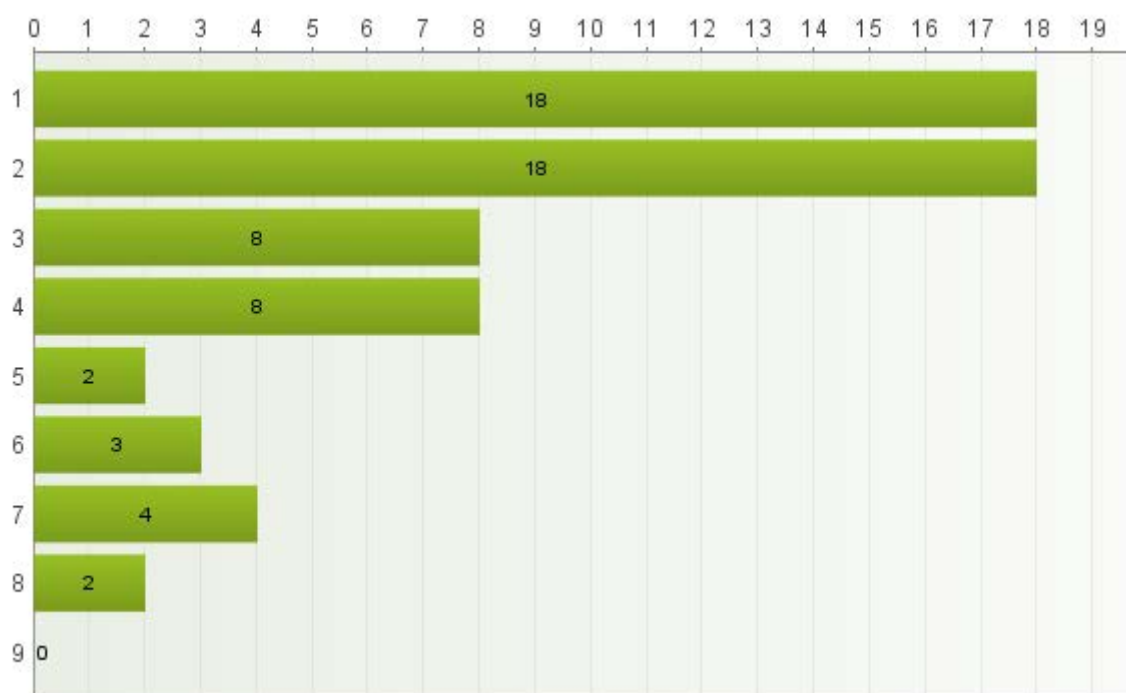
Kyselytutkimukseen osallistuneista 63 % oli naisia ja 37 % miehiä. Yeungin (2002, 26) tekemän tutkimuksen mukaan naiset käyttävät hieman enemmän aikaa vapaaehtoistyöhön, kuin miehet. Sulatto-tapahtuman osalta sukupuolijakauma on siten Yeungin (mt.) tutkimuksen tulosten mukainen.

Sulatto-työntekijöiden ikäjakauma (kaavio 3)

Kyselyyn vastanneiden Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöiden keski-ikä on 18 vuotta. Eniten vastaajista, 22 %, oli 18-vuotiaita ja ikäjakauma oli 13-vuotiaista yli 23-vuotiaisiin. Yeungin (mt.) tutkimuksen mukaan aktiivisimmat vapaaehtoistyötä tekevät ikäryhmät ovat eläkeläiset ja 15–24-vuotiaat opiskelijat. (Yeung 2002, 25). Kuten yllä olevasta kaaviosta 2 näkee, Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöiden ikäjakauma osuu jälkimmäiseen kategoriaan. Opiskelijoilla ja eläkeikäisillä on luonnollisesti työväestöä enemmän aikaa vapaaehtoistyölle (mt., 25). Tämä pätee myös Sulatto-tapahtumassa ja sen lisäksi tapahtumalle on ominaista, että sitä järjestävät nuoret opiskelijat, sillä tapahtuma on nuorille suunnattu osallisuustapahtuma.

Kuinka monessa Sulatto-tapahtumassa olet työskennellyt? (kaavio 4)

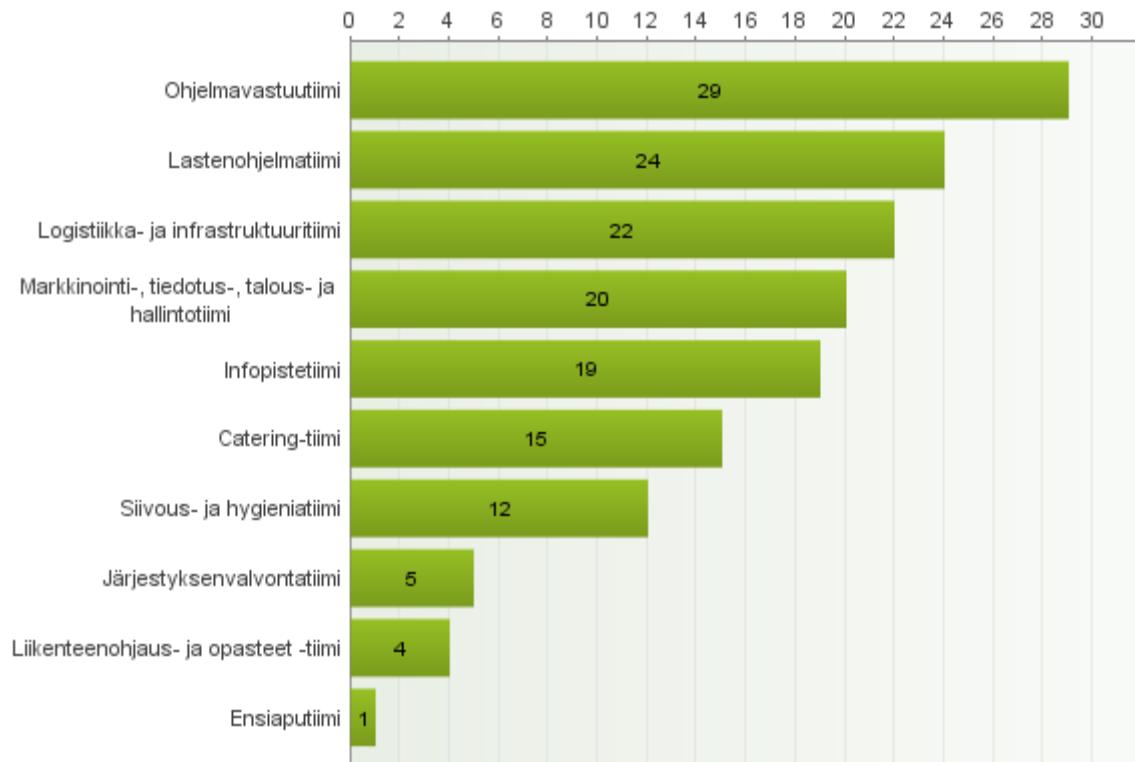
Vuoden 2011 tapahtuma oli yhdeksäs Sulatto. Kyselyyn vastanneista suurin osa, 57 %, oli töissä tapahtumassa ensimmäistä tai toista kertaa. Vastanneita oli sitä vähemmän, mitä useammasta tapahtumasta oli kyse, tosin pienenä poikkeuksena seitsemässä Sulatto-tapahtumassa työskennelleitä oli neljä vastanneista. Keskimäärin yksi vapaaehtoistyöntekijä työskentelee kolmessa Sulatto-tapahtumassa.

Ensimmäistä ja toista kertaa Sulatto-tapahtumassa töissä olevien vastanneiden määrä selittyy sillä, että Sulatto'11-staabi jakoi aktiivisesti kyselyä työntekijöiden keskuudessa ja lisäksi itse tapahtumassa paperisen kyselylomakkeen täytti yhteensä 19 työntekijää. Vaikka vuoden 2011 tapahtumassa on töissä myös enemmän kuin kaksi vuotta vapaaehtoistyötä tapahtumassa tehneitä, silti ensimmäistä tai toista kertaa työskenteleviä on eniten.

Yhden tapahtuman ikäjakauma karkeasti arvioituna on sellainen, että uusia, vain tapahtumassa tai tapahtumaviikolla töissä olevia vapaaehtoisia on eniten. Hieman yli kymmenen henkilöä on toiminut tapahtumassa kolme tai jopa neljä vuotta ja muutama sitä useampana vuonna. Pienestä osasta uusia toimijoita kehittyi seuraaviksi

vuosiksi uusia vastuunkantajia, joista murto-osa tulee tapahtumaan töihin vielä kuuden tai seitsemännenkin kerran.

Missä tiimeissä olet toiminut Sulatto-urasi aikana? (kaavio 5)

Kyselyyn vastanneista 46 % on toiminut Sulatto-uransa aikana tapahtuman ohjelmavastuutiimissä. Ohjelmavastuutiimi onkin tapahtuman suurin ja pitkäaikaisimmin työllistävä tiimi, joten tutkimustulos ei yllätä. Ohjelmavastuutiimin alaisessa lastenohjelmatiimissä on toiminut 38 % vastanneista. Seuraavaksi suosituin tiimi on ollut logistiikka- ja infrastruktuuritiimi; siinä on toiminut 35 % vastaajista Sulatto-uransa aikana. Vastaajat voivat kuulua useaan tiimiin. Esimerkiksi suurin osa markkinointi-, tiedotus-, talous- ja hallintotiimin (mtth-tiimi) jäsenistä ovat muiden tiimien koollekutsujia. Mtth-tiimissä Sulatto-uransa aikana työskennelleitä on kyselyyn vastanneista 32 %. Tapahtuman ensiaputiimi koostuu alan ammattilaisista ja tiimin vaihtuvuus on hyvin vähäistä. Kyselyyn onkin vastannut vain yksi ensiaputiimissä toiminut vapaaehtoistyöntekijä. Myös liikenteenohjaus- ja opasteet -tiimiin kuuluneita vastaajia on vain neljä. Tiimi on yleensä hyvin pieni ja tapahtuman aikana liikenteenohjauksesta vastaavat järjestyksenvalvojat. Järjestyksenvalvontatiimiin kuuluneita vastaajia oli viisi. Ennen vuotta 2009 Raahen nuorisotoimi järjesti tapahtumaan järjestyksenvalvoja yleensä

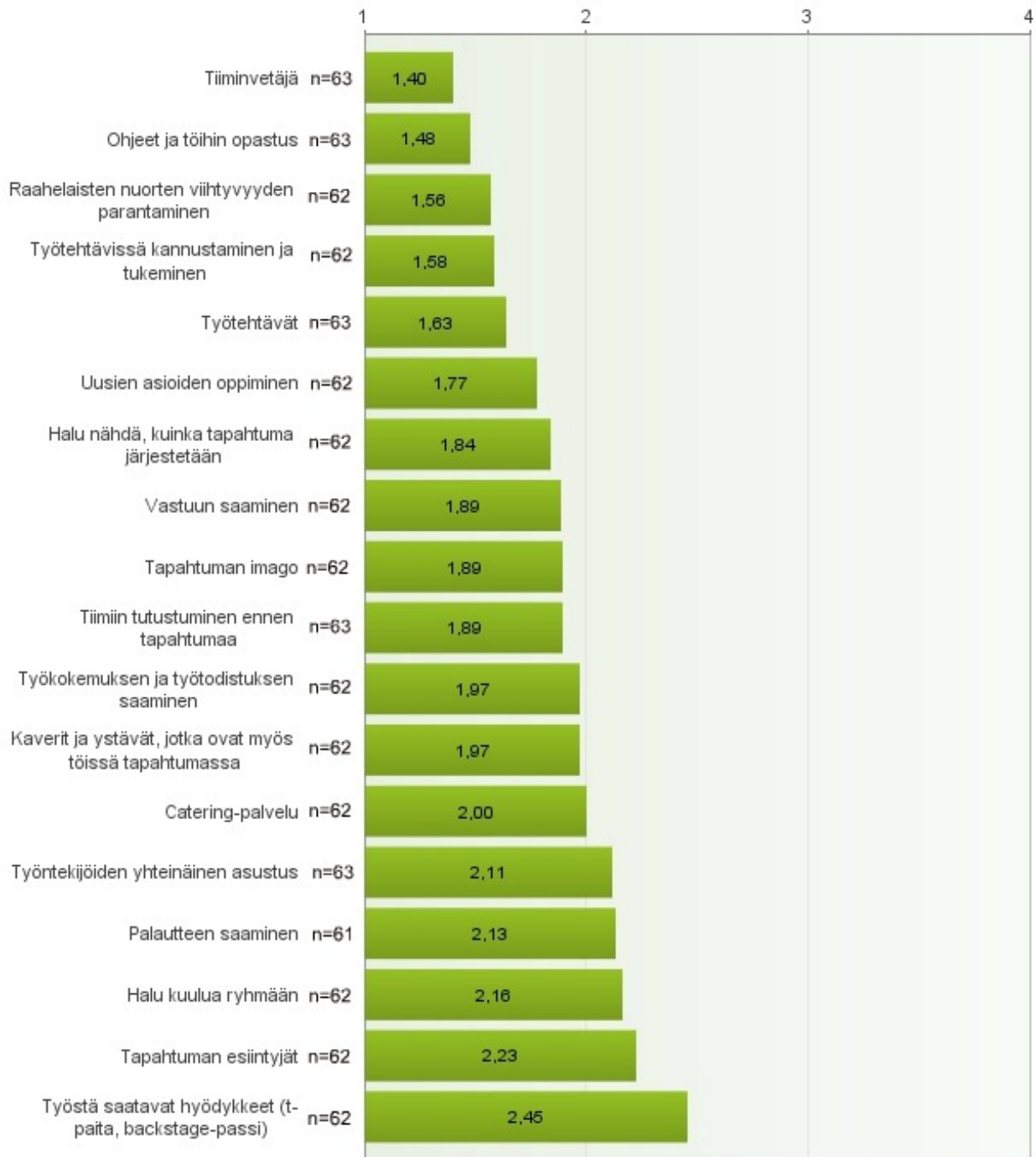
paikallisista urheiluseuroista, nuoriso-ohjaajista sekä täysi-ikäisistä nuorisovaltuuteista. Vuodesta 2009 eteenpäin tapahtumaan on palkattu paikallinen alan yritys, joten kyselyyn vastanneista hyvin vähäinen määrä on toiminut kyseisessä tiimissä.

5.2 Motiivit vapaaehtoistyöhön Sulatto-tapahtumassa

5.2.1 Kyselytutkimus

Kyselytutkimuksessa määriteltiin 18 erilaista tekijää, joiden merkitystä tapahtumassa työskentelemisessä vastaajien on pitänyt arvioida asteikolla erittäin tärkeää – melko tärkeää – ei kovin tärkeää – ei ollenkaan tärkeää. Tärkeimmäksi tekijäksi työskentelemisessä tapahtumassa vastaajien arvioimat tekijät ovat saavat arvon 1. Vähiten tärkeät tekijät saavat arvon 4. Kyselyssä oli myös vaihtoehto ”en osaa sanoa”, mutta sitä ei ole otettu huomioon, jotta tulos ei vääristyisi. Alla on kaavio kyselyyn vastanneiden mielestä tärkeimmistä asioista tapahtumassa työskentelemisessä. Luvut ovat jokaisen vastausvaihtoehdon saamien tuloksien keskiarvoja, jolloin pienimmät luvut ovat tärkeimpiä ja suurimmat vähiten tärkeitä. Tekijät on asetettu tärkeysjärjestykseen niin, että tärkein tekijä on ylimmäisenä ja vähiten tärkeä tekijä alimmaisena.

Kuinka tärkeitä seuraavat tekijät ovat sinulle toimiessasi vapaaehtoistyöntekijänä Sulatto-tapahtumissa? (kaavio 6)

Tärkeimmäksi tekijäksi kyselyn perusteella nousi tiiminvetäjä. Vastaajista 63 % on vastannut tiiminvetäjän olevan erittäin tärkeä tekijä ja 33 % melko tärkeä tekijä Sulatto-tapahtumissa työskentelemisessä. Muun muassa tiiminvetäjän oma ote työntekoon, persoona, sosiaalisuus ja työtehtäviin ohjaaminen ovat tärkeitä asioita. Toiseksi tärkeimpänä tekijänä vastaajat pitävät ohjeita ja töihin opastusta, 62 % vastaajista

pitää tekijää erittäin tärkeänä ja 29 % melko tärkeänä. Kaksi tärkeimpänä pidettyä tekijää ovat hyvin lähellä toisiaan. Yksi Raahen nuorisovaltuuston päätehtävistä on ajaa raahelaisten nuorten etuja ja parantaa heidän olojaan kaupungissa (Raahen nuorisovaltuusto, 2009). Se on myös yksi Sulatto-tapahtumissa toimimisen tärkeimmistä motivaatiotekijöistä tutkimuksen mukaan. 53 % vastaajista pitää erittäin tärkeänä ja 40 % melko tärkeänä sitä, että tapahtuma parantaa raahelaisten nuorten viihtyvyyttä. Raahen kokoisessa kaupungissa nuorille järjestetään ohjelmaa melko rajallisesti. Nuoret ovat itse kehittäneet tilanteeseen ratkaisun ja pitävät aikaansaannostaan tärkeänä.

Myös neljänneksi tärkein tekijä liittyy samantapaiseen aihealueeseen, kuin kaksi ensimmäistä; työtehtävissä kannustamista ja tukemista erittäin tärkeänä pitää 52 % ja melko tärkeänä 40 % vastaajista. Työntekijät ovat nuoria ja selvästi pitävät tärkeänä sitä, että heille kerrotaan tarkkaan, mitä pitää tehdä ja opastus on selkeää. Tiiminvetäjä useimmiten on henkilö, joka organisaatiossa antaa ohjeita ja tukee työssä, joten hänen tärkeä roolinsa heijastuu myös tässä.

Tapahtuman järjestäminen koostuu hyvin erilaisista työtehtävistä ja nuorilla on mahdollisuus valita, mihin tiimiin he tahtovat liittyä ja näin ollen millaisia työtehtäviä he haluavat tehdä. Motivaatiota kasvattaa se, että tapahtumassa voi tehdä sekä vain tapahtumaviikolle sijoitettavia työtehtäviä että koko tapahtumanjärjestämiskaaren mittaisia vastuullisempia tehtäviä oman kykynsä ja halunsa mukaan. Työtehtäviä erittäin tärkeänä pitää 44 % vastaajista ja melko tärkeänä 48 %.

Uusien asioiden oppiminen (erittäin tärkeää 42 %, melko tärkeää 39 %) ja halu nähdä, kuinka tapahtuma järjestetään (erittäin tärkeää 39 %, melko tärkeää 42 %) ovat vastaajien tärkeysjärjestyksessä seuraavaksi korkeimmalla. Nuoret haluavat hyvin opastetussa ja ohjatussa ympäristössä oppia itse uusia taitoja sekä heitä kiinnostaa, kuinka oikea musiikkitapahtuma todellisuudessa rakentuu.

Vaikka vastuun epätasainen jakautuminen ja pula vastuunkantajista on ollut kautta aikain Sulatto-tapahtuman organisaation vitsaus, vastuun saaminen on silti erittäin tärkeää 29 % ja melko tärkeää 59 % kyselyyn vastanneista. Tämä voi johtua siitä,

että tapahtumassa on tarjolla hyvin erilaisia työtehtäviä erilaisine vastuutasoineen. Jokainen saa tehdä omien kykyjensä ja tahtonsa mukaisia tehtäviä.

Nuoret itse järjestävät Sulatto-tapahtuman muille nuorille. Tapahtuman ajatellaan vahvasti olevan nuorten tapahtuma ja esimerkiksi artistivalinnat tehdään ajatellen kohderyhmää, 13–20-vuotiaita, vaikka asiakaskunnalle ei olekaan määritelty ikärajaa. Tapahtuman imago nuorten musiikkitapahtumana on erittäin tärkeää 35 % ja melko tärkeää 46 % vastaajista.

Vastausvaihtoehtojen lisäksi vapaaseen vastauskenttään kyselyyn vastanneet olivat kertoneet yhteisön, yhteistyön sekä yhteenkuuluvuuden tunteen olevan tärkeitä motivaatioita. Myös haastattelututkimuksen tuloksista nousi tärkeimpien tekijöiden joukossa yhteisöllisyys. Vapaaseen vastauskenttään kyselytutkimuksessa oli mainittu myös aikaansaamisen tunne sekä uudet ystävät tärkeinä tekijöinä.

Nuoret saavat itse työryhmänsä kanssa tehdä tapahtuman artistivalinnat. Vapaaehtoistyöskentelyyn silti artistit eivät suuresti motivaatiosyynä vaikuta, sillä toiseksi vähiten tärkeänä syynä kyselyyn vastaajat näkivät tapahtuman artistit (31% ei kovinkaan tärkeää, 10% ei ollenkaan tärkeää). Kaikki tapahtuman työntekijät saavat työntekijäpaidan sekä passin, joka oikeuttaa kulkuun tapahtuman backstage-alueelle. Kyselyyn vastanneet eivät kuitenkaan näe hyödykkeiden saamista tärkeänä motivaatiosyynä, sillä 45 % vastanneista ei pidä niitä kovinkaan tärkeänä ja 8 % vastanneista ei ollenkaan tärkeänä. Yleisesti ajatellaan, että nämä kaksi syytä olisivat ne, joiden vuoksi nuoret haluavat työskennellä vapaaehtoistyössä Sulatto-tapahtumassa; se, että he saisivat itse vaikuttaa siihen, minkälaisia artisteja ja yhtyeitä Raahessa käy ja että he muun muassa pääsisivät samalle backstage-alueelle yhtyeiden kanssa. Kyselytutkimus kuitenkin paljasti, että raahelaisten nuorten motivaatio työskennellä Sulatto-tapahtumassa johtuu täysin erilaisista asioista.

5.2.2 Haastattelututkimus

Haastattelututkimuksessa haastateltavat olivat 16-vuotias Jesper Uunila, 18-vuotias Jussi Ojala, 21-vuotias Sini-Elina Kärsämä, 22-vuotias Katja Viinikangas ja 22-vuotias Janika Tikkala. Kaikki haastateltavat ovat lähteneet toimintaan mukaan Ra-

hen nuorisovaltuuston kautta. Uunila oli toiminut Sulatto-tapahtumissa kaksi vuotta ja kuului vuoden 2011 Sulatto-staabiin. Ojala oli vuoden 2011 tapahtuman päätoimitsija ja oli aikaisemmin toiminut tapahtumassa kolmena vuonna. Kärsämä ei kuulunut vuoden 2011 tapahtuman järjestäjiin, mutta oli ollut mukana tapahtumassa seitsemänä vuonna. Viinikangas ja Tikkala eivät olleet mukana vuoden 2011 tapahtumassa, mutta Tikkala oli toiminut tapahtuman parissa seitsemän vuotta ja Viinikangas neljä, joista kaksi vuotta päätoimitsijana.

Haastateltavien tärkeimmät syyt toimia Sulatto-tapahtumissa olivat yhteisöllisyys sekä työn palkitsevuus; onnistumisen tunteet niin pienissä kuin suurissakin työtehtävissä koettiin erittäin palkitseviksi. Haastattelututkimuksen tulokset myötäilevät yhdysvaltalaisen tutkijan, Edward Decin (1971) käsitettä sisäsyntyisestä motivaatiosta, eli siitä, kun työ on sinällään palkitsevaa, se motivoi toimimaan (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 16). Työskenteleminen Sulatto-tapahtumissa lähtee täysin nuorista itsestään, sillä he ovat itse synnyttäneet koko konseptin. Onnistumiset niin sanotusti aikuisten maailmassa tuovat vahvaa palkitsevuuden tunnetta ja saavat nuoren uskomaan itseensä. Työ on välillä raskasta ja erittäin haasteellista, joten kaikista pienienkin onnistumisten kautta työtä jaksaa tehdä ja lopulta tuntee saaneensa aikaan paljon.

Kolme viidestä haastatellusta kertoi järjestävänsä tai järjestäneensä tapahtumaa vuodesta toiseen velvollisuuden- ja vastuuntunnosta. Myös se on merkki sisäsyntyisestä motivaatiosta Edward Decin (1971) mukaan. Kun motivaatio muuttuu ulkosyntyisestä sisäsyntyiseksi, silloin aletaan tuntea syyllisyyttä, mikäli työtehtäviä ei tehdä. (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 16.) Syiksi vahvaan velvollisuudentuntoon tapahtumaa kohtaan nousi tapahtuman merkitys Raahen kaupungille ja raahelaisille nuorille. Raahessa ei ole juurikaan muita nuorisolle suunnattuja saman kokoluokan tapahtumia, joten kaupungissa on tarvetta ja tilaa Sulatto-tapahtuman kaltaiselle ilmiölle. Tapahtuma on nuorten oma luomus, joten vastuun- ja velvollisuudentunto sitä kohtaan on luonnollista.

Suurin osa haastatelluista koki saaneensa Sulatto-tapahtumasta paljon. Yhteisön antaessa tilaa omatoimiseen toimintaan työtehtävistä saa uudenlaista näkökulmaa sekä työkokemusta.

*”Sitä työtä ei tee sinne päin sen takia, että siitä sais esimerkiksi palkkaa
(—) sitä tekkee sen takia oikeasti että haluaa oppia ja kokea”
(Ojala 2011.)*

Kolme viidestä haastatellusta määritteli vapaaehtoistyöskentelyn huonoimmaksi puoleksi sitoutumisen erilaiset tasot järjestäjien keskuudessa; kaikilla nuorilla järjestäjillä ei ole samanlaista vastuuntuntoa tapahtuman järjestelyistä, jolloin tehtäviä kasaantuu enemmän aktiivisimpien tapahtumanjärjestäjien harteille. Jos henkilö tarjoutuu johonkin vastuulliseen tehtävään, syntyy oletus siitä, että hän kykenee tekemään muutakin vastuullista. Näin ollen oletetaan, että hän hoitaa useita vastuullisia tehtäväkokonaisuuksia, koska on siihen kykeneväinen.

Kaksi viidestä haastatellusta kertoi tapahtuman yhteistyötahon, Raahen nuorisotoimen, olleen hidastava tekijä tapahtuman järjestämisessä. Käsitykset osallisuudesta risteävät Raahen nuorisotoimen ja nuorisovaltuuston välillä. Haastatellut kokivat hyvänä asiana sen, että nuoret saavat tapahtumaa järjestettäessä opetella vastuunkantoa tekemällä itse päätöksiä ja näkemällä niiden seuraukset konkreettisina tuloksina. Raahen nuorisotoimi taas pitää jopa haitallisena suurta vastuuta ja on sitä mieltä, että paljon vähäisempikin osallisuus riittäisi nuorille. Osa nuorista kokee, että heidän mahdollisuuksiaan todella päättää asioista pyritään rajoittamaan. Raahen nuorisotoimi ei näe tapahtuman konseptia kokonaisuutena ja tästä syystä sitä ei pidetä niin kehittävänä ja opettavaisena, kuin se todellisuudessa järjestäville nuorille on.

Kukaan Sulatto-uransa päättäneistä haastatelluista ei lopettanut työskentelyä negatiivisten kokemusten johdosta, vaan yleisin syy työskentelyn päättymiselle on poismuutto Raahesta. Kaksi kertaa päätoimitsijana toiminut Viinikangas muutti vuonna 2007 opiskelupaikkakunnalleen ja lopetti työskentelyn tapahtumassa, mutta palattuun 2010 takaisin Raahen otti toistamiseen vastaan tapahtuman päätoimitsijan tehtävän. Kaksi viidestä kertoi, että on lopettanut tai lopettaa tietyn vuoden jälkeen toimimisen Sulatto-tapahtumissa ikänsä vuoksi, sillä he tuntevat itsensä liian vanhaksi toimimaan Sulatto-tapahtuman organisaatiossa. Tähän voi osaltaan vaikuttaa se, että uusia toimijoita tulee mukaan koko ajan ja heidän keskuudessaan syntyy oma samanikäisten yhteisö, johon vanhempien on vaikea päästä sisään, mikäli he edes haluavat osaksi sitä. Liian vanhaksi itsensä tunteminen voi johtua siitä. Ojala (2011)

koki, että hierarkian huipulle päästyään ei haluaisi toimia enää tapahtuman parissa ja haluavansa lopettaa huipulla. Hän kuvasi ns. huipulle pääsyä tapahtuman työntekijän elinkaaren päätöksenä sekä kertoi, että on mielestään saanut tapahtumalta kaiken mahdollisen tiimityöskentely- sekä johtamiskoulutuksen, mitä se voi antaa. Tapahtumasta on nähty kaikki eikä se enää välttämättä yllätä tai voi opettaa paljonkaan uutta. Ojala näkee tapahtuman järjestämisympäristön oppimisen paikkana.

5.2.3 Teoria vs. käytäntö

Nuttinin relationaalisen motivaatioteorian mukaan (1984) ihminen tunnistaa omia tarpeitaan ja käyttää ulkoisia kohteita niiden tyydyttämiseen (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 11-12). Kyselytutkimukseen vastanneista 53 % piti erittäin tärkeänä ja 40 % melko tärkeänä sitä, että raahelaisten nuorten viihtyvyys kaupungissa paranee. 39 % piti erittäin tärkeänä ja 42 % melko tärkeänä sitä, että he näkevät, kuinka tapahtuma järjestetään. Tarpeinaan uteliaisuus ja halu tulla vakavasti otetuksi he liittyivät tapahtumaa järjestävään organisaatioon, näkivät, kuinka tapahtuma järjestetään ja tyydyttivät tarpeensa toteuttaa, saada aikaiseksi jotain näkyvää ja vaikuttaa ympäristöönsä. Haastattelututkimukseen osallistunut Tikkala (2011) kertoi myös, että on aina pitänyt nuorisovaltuudesta toimintaympäristönä sen vuoksi, että se ei ole holhoava ja nuoret saavat tehdä asioita itsenäisesti. Kyselyyn vastaajista 42 % piti erittäin tärkeänä ja 39 % melko tärkeänä uusien asioiden oppimista Sulatto-tapahtumassa työskentelemisessä. He haluavat suoriutua, kehittää itseään ja näin ollen ottavat vastaan työtehtäviä, jotka ovat opettavaisia ja tuovat työntekijälle uusia taitoja ja osaamisalueita. Myös Ojala (2011) kertoi oppineensa paljon uusia tulevaisuudessa hyödyllisiä taitoja Sulatto-tapahtumissa toimiessaan ja sanoi näkevänsä työympäristön erittäin opettavaisena.

Tulevaisuusorientoituneet motivaatioteoriat, kuten Brian Littlen (1983) teoria henkilökohtaisista projekteista ja Robert Emmonsin (1986) teoria henkilökohtaisista pyrkimyksistä ilmentyvät Sulatto-tapahtuman työntekijöiden motivaatiossa. Tapahtumassa työskentelemisestä halutaan oppia uutta ja saada työkokemusta tulevaisuutta varten. Myös raahelaisten nuorten olot nyt ja tulevaisuudessa ovat tärkeitä Sulatto-tapahtumaa järjestäville nuorille.

Yeungin (2002) tutkimuksessa vapaaehtoistyöntekijän selvästi suurin motivaatiotekijä on muiden auttaminen. Tulevaisuusnäkökulman lisäksi Sulatto-tapahtuman vapaaehtoisten kolmanneksi suurin syy toimia tapahtumassa töissä, raahelaisten nuorten olojen parantaminen, on myös rinnastettavissa muiden auttamiseen. Nuorten halutaan viihtyvän kotikaupungissaan. Haastattelututkimuksessa kolme viidestä kertoi, että tapahtuman järjestämistä kohtaa on syntynyt jopa velvollisuudentunto, sillä tapahtuman halutaan pysyvän raahelaisten nuorten ilona nyt ja tulevaisuudessa. Itsensä kehittämisen lisäksi muiden hyvinvointi ja viihtyvyys nähdään Raahen alueella tärkeänä.

Myös Edward Decin (1971) sisäsyntyisen motivaation käsite toteutuu lähes täydellisesti Sulatto-tapahtuman nuorten työnteossa. Lähes jokainen haastateltu mainitsi työn olleen jossain vaiheessa palkitsevaa.

Henry Murray (1938) käytti sanaa tarve puhuessaan ihmisen vietistä (Nurmi & Salmela-Aro 2002, 15). Sosiaalisuus viettinä nuoret haluavat kuulua ryhmään (16 % erittäin tärkeää, 56 % melko tärkeää) ja liittyvät kavereiden ja ystävien takia vapaaehtoistyöntekijäksi tapahtumaorganisaatioon (27 % erittäin tärkeää, 48 % melko tärkeää).

5.3 Vapaaehtoistyökokemuksia

Kyselytutkimus käsitteli myös vapaaehtoistyöntekijöiden kokemuksia työskentelystä Sulatto-tapahtumissa. Vastausvaihtoehtoja oli 13 ja vastaaja sai valita niin monta vaihtoehtoa, kuin tunsikin kokeneensa. Lisäksi vastaajalla oli mahdollisuus vastausvaihtoehtojen lisäksi nimetä myös muita kokemuksia, joita toimiminen tapahtumassa on tuonut.

Lähes kaikki, 95 % vastaajista kertoi toimimisen Sulatto-tapahtumissa olevan mukavaa. Opettavaisena kokemuksena Sulatto-tapahtumissa toimimista piti 79 % vastaajista. Hyvää mieltä vapaaehtoistyö tapahtumassa on tuonut 76 % vastaajista. Noin 70 % vastaajista on kokenut työn myös arvostettavaksi, tärkeäksi ja kasvattavaksi. 40 % vastaajista tuntee ylittäneensä itsensä vapaaehtoistyössä, mutta saman verran vastaajista on kokenut myös itsensä stressaantuneeksi toimiessaan tapahtumassa. 13

% vastaajista on kokenut työn ahdistavana ja 10 % ärsyttävänä. Pettymyksenä ja pahan mielen tuojana vapaaehtoistyön on kokenut n. 7 % vastaajista. 2 % on kokenut työn ikävänä.

Vastaajat saivat kertoa myös vapaasti, millaisia kokemuksia Sulatto-tapahtumat ovat tuoneet. Verkostoituminen ja ihmisiin tutustuminen mainittiin vastauksissa useimmin. Myös haastattelututkimukseen osallistunut Ojala (2011) kertoi pitävänsä tärkeänä asiana sitä, että verkostoituu kaupungissa. Vastuun ja kokemusten saaminen oli vastaajille tärkeää ja ne mainittiin kahdessa eri vastauslomakkeessa.

"Vapaaehtoistyö Sulatossa oli mukavaa! Oppi paljon asioita, ja nyt tietää mitä kaikkea pitää ottaa huomioon. Kynnys soittaa ja kysyä on myös madaltunut." (Nainen 18, kyselylomake 41, 2011.)

"oli aika määrällävää sakkia porukassa, mutta oli toki mukavaakin aina välillä. tuli vaa joskus aika yksinäinenki olo porukassa." (Nainen 21, kyselylomake 42, 2011.)

"Näin tosiaanki millasta Sulattoa on järjestää. Se ei tapahu tosta noin vaan. Monet raahelaisnuoret ei tiää kuinka suuri vastuu järjestäjillä on tapahtuman onnistumisesta. Vapaaehtoset nuoret on tosi suuri apu järjestyksessä." (Nainen 18, kyselylomake 36, 2011.)

Kokonaisuudessaan Sulatto-tapahtuman järjestäminen koetaan positiivisena asiana, joskin muun muassa vastuiden epätasaisen jakautumisen vuoksi osittain stressaavana. Nuoret kokevat oppineensa paljon niin tapahtumanjärjestämisestä kuin yleisesti vastuunkannosta, tiimityöskentelystä sekä johtamisesta. Moni tuntee ylittäneensä itsensä ja kasvaneensa saamansa vastuun ansiosta. Nuoret arvostavat tekemäänsä työtä.

6 SULATTO-TAPAHTUMAN VAPAAEHTOISTYÖN SUHDE TAPAHTUMATUOTANNON VAPAAEHTOISTYÖHÖN YLEENSÄ

Vapaaehtoistyötä on tutkittu paljon ja kartoitusta on tehty monien erityyppisten ja kokoisten tapahtumien vapaaehtoistyöntekijöiden motiiveista ja sitoutumisesta työhönsä. Humanistisesta ammattikorkeakoulusta vuonna 2010 valmistunut Maija Rihko teki opinnäytetyönsä vapaaehtoisten näkemyksestä kulttuuritapahtumien vapaaehtoistoiminnan organisoinnista. Hän teki kyselytutkimuksen Flow Festivalin, Jyväskylän Kesän ja Oulun musiikkivideofestivaalien vapaaehtoistyöntekijöille ja sai yhteensä 100 vastausta. (Rihko 2010, 20.) Rihkon (mt.) tutkimus käsittelee vapaaehtoistoiminnan yleisiä ominaispiirteitä laajahkon otoksen avulla ja sen tulosten voidaankin siksi katsoa edustavan melko hyvin yleistettävissä olevaa kuvaa suomalaisesta tapahtumatuotantoon sijoittuvasta vapaaehtoistoiminnasta.

Kyselylomakkeet Rihkon (mt.) tutkimuksessa sekä Sulatto-tapahtuman vapaaehtoisten motiivien tutkimisessa eivät ole rakenteeltaan kokonaisuudessaan täysin samanlaisia. Rihkon kyselyn alussa oli kuitenkin paljon samanlaisuutta verrattuna Sulatto-tapahtumaa koskevaan kyselyyn. Työntekijöiden profiileja on tutkittu lähes samanlaisilla kysymyksillä. Rihko tutki työntekijän profiilia kuitenkin tarkemmin, esimerkiksi kysymällä kotipaikkakuntaa ja ammattia (mt., 24), mutta Sulatto-tapahtuman kyselyssä nämä kysymykset eivät olisi olleet tarpeellisia, sillä lähes kaikki tapahtumassa työskentelevät nuoret ovat raahelaisia opiskelijoita. Profiileja verrattaessa on Rihkon työstä (mt.) tutkittu niitä kysymyksiä, jotka vastaavat parhaiten Sulatto-tapahtuman kyselyn vapaaehtoistyöntekijän profiilia kartoittaviin kysymyksiin.

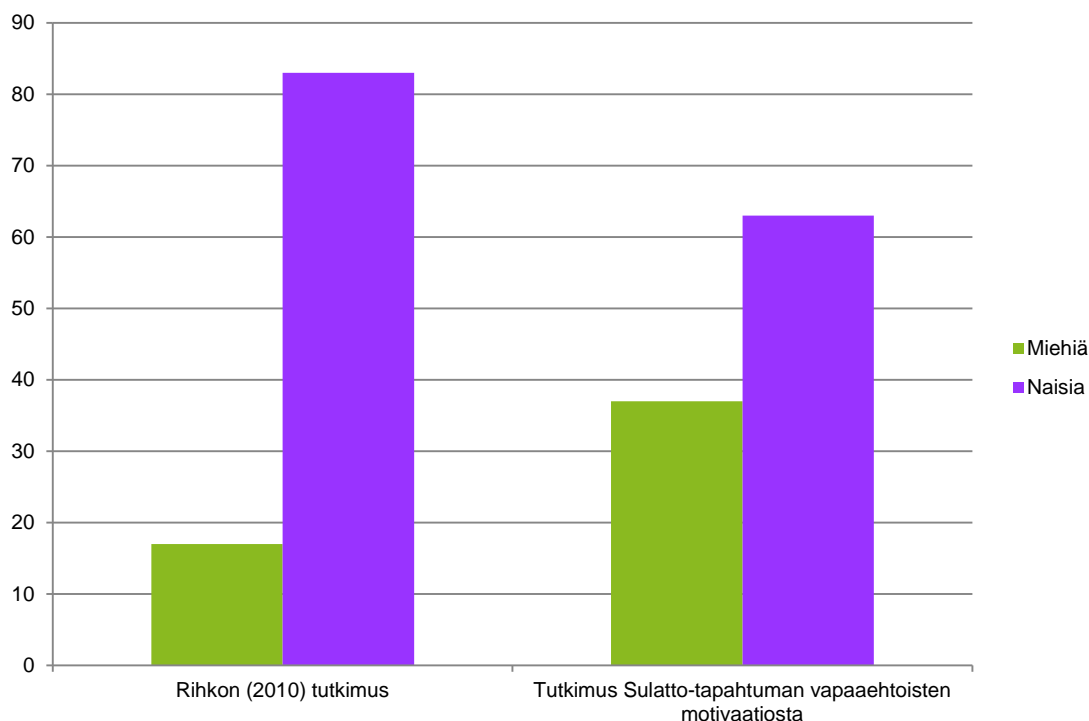
Rihko (2010) on jaotellut tutkimiansa tapahtumien työtehtävät hieman laveammin, kuin Sulatto-tapahtuman tutkimuksessa on jaoteltu, sillä Sulatto-tapahtuman työtehtävät on jaettu tiimeittään ja jokainen vapaaehtoistyöntekijä kuuluu johonkin tiimiin. Rihkon tutkimuksessa työtehtävät ovat jaoteltu kategorioittain ja vastaaja on saanut itse miettiä, mihin kategoriaan hänen työtehtävänsä kuuluvat. (mt., 49–50.) Esimerkiksi myyntityö kategoriana on hyvin laaja. Vertailussa Sulatto-tapahtuman tiimit on pyritty sijoittamaan Rihkon jakamiin kategorioihin, jotta saadaan mahdollistettua vertailu.

Rihko tutki kyselynsä alussa yleisesti tapahtumien vapaaehtoistyöntekijöiden motiiveja ja kartoitti työntekijöille tärkeitä tekijöitä hyvin samalla tavalla, kuin Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöiden motiiveja tutkittiin. (mt., 25–27.) Rihko tutki vapaaehtoistyön vaikutuksia, jota mittaavissa kysymyksissä valmiit vastausvaihtoehdot olivat hyvin samanlaisia Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöiden kokemuksia kartoittavassa kysymyksessä ja niitä on näin ollen vertailtu. Muutama poikkeava sanavalinta tai lähes samaa tarkoittava käsite on yhdistetty, sillä tarkoitusperä niissä on kuitenkin sama.

Seuraavassa kappaleessa aion verrata Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöitä sekä heidän motiiveja Rihkon (mt.) tutkimukseen vastanneisiin vapaaehtoistyöntekijöihin ja heidän motiiveihin.

6.1 Vapaaehtoistyöntekijän profiili

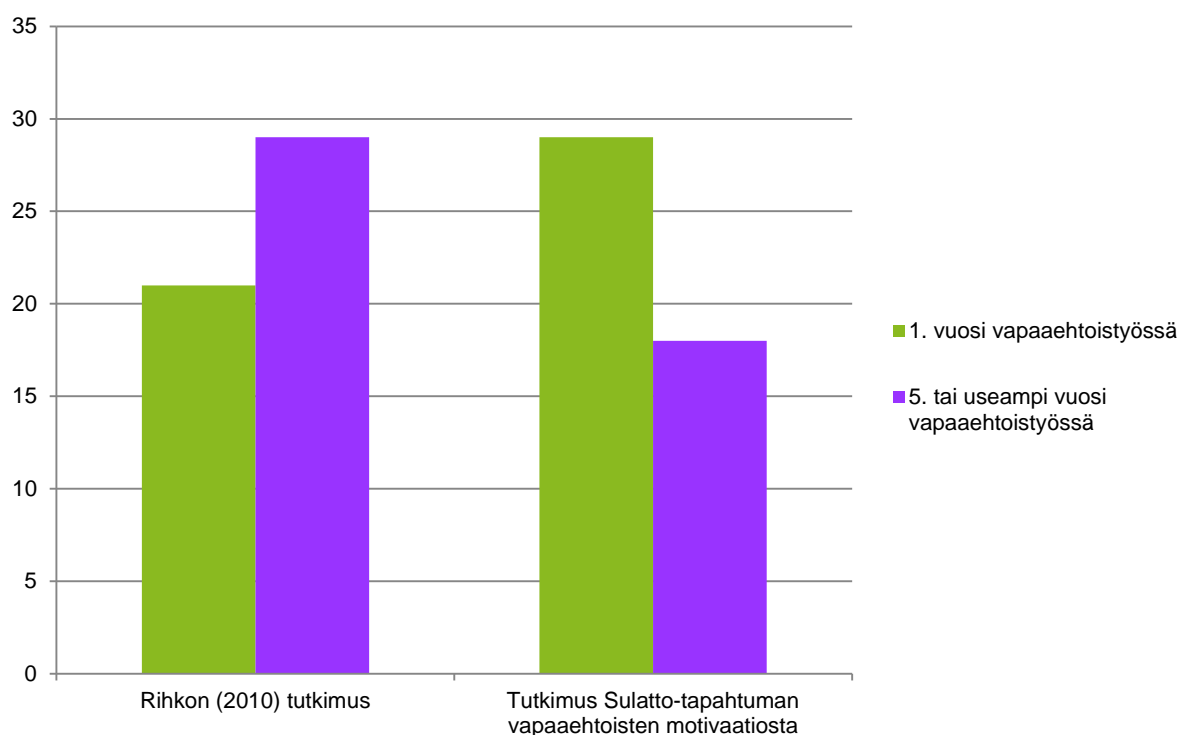
Vertailu, tapahtumien sukupuolijakauma (kaavio 7)

Rihkon (2010) tutkimukseen vastanneista 83 % oli naisia ja 17 % miehiä (mt., 23). Se poikkeaa hieman esimerkiksi Yeungin (2002) tekemästä laajasta vapaaehtoistyötä käsittelevästä tutkimuksesta, jossa vapaaehtoistyöntekijöiden sukupuolijakauma on

tasaisempi. Myöskään Sulatto-tapahtumassa ero sukupuolien välillä ei ollut näin suuri. Rihko mainitsi omassa työssään, että vapaaehtoisen alhainen keski-ikä, 27 vuotta, saattaa olla yksi syy hänen tutkimuksensa epätasaiseen sukupuolijakaumaan hänen omien päätelmiensä mukaan (mt., 23). Sulatto-tapahtuman keski-ikä on kuitenkin yhdeksän vuotta alhaisempi ja sukupuolijakauma jäljittelee silti yleisesti vapaaehtoistyöhön keskittyneiden tutkimuksien tuloksia. Toisaalta Rihkon tutkimuksessa ikäjakama oli 16–67 vuotta (mt., 23), mikä on huomattavasti Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöiden ikäjakamaa laajempi. Myös vapaaehtoistyön luonne on Rihkon tutkimissa tapauksissa hieman erilainen, kuin Sulatto-tapahtumassa. Sulatto-tapahtuma järjestetään alusta asti vapaaehtoistyöntekijöiden voimin ja tehtävät ovat pitempiaikaisia sekä sitouttavampia, kuin suurin osa vapaaehtoistyöntekijöiden työtehtävistä Rihkon tutkimissa tapahtumissa (mt., 25).

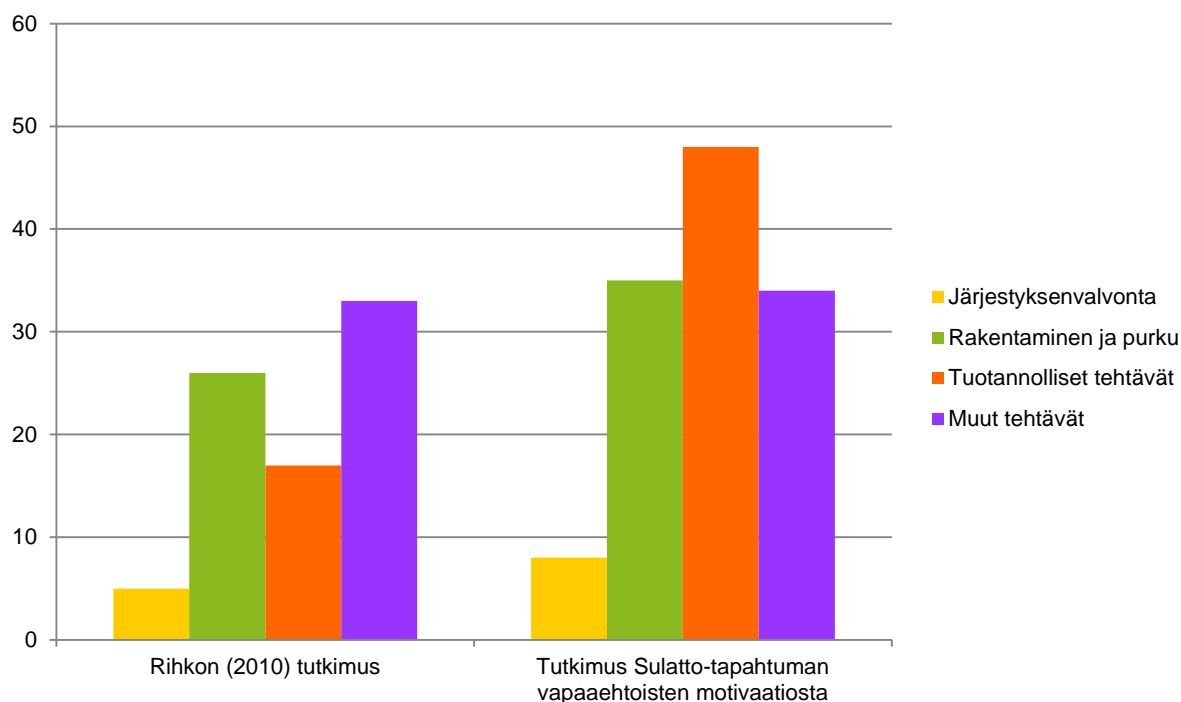
Vertailu, kuinka monena vuonna vastaajat ovat toimineet vapaaehtoistyössä (kaavio 8)

Rihkon tutkimukseen osallistuneista vapaaehtoistyöntekijöistä 21 % ei ollut aikaisemmin tehnyt vapaaehtoistyötä (mt., 24). Sulatto-tapahtumassa ensimmäistä kertaa töissä olevia nuoria oli 29 % vastanneista. Yli viisi tapahtumatyökokemusta Rihkon tutkimuksessa oli kertynyt 29 % vastaajista (mt., 24–25). Sulatto-tapahtuman vapaaehtoisista kyselyyn vastanneista 18 % oli ollut tapahtumassa töissä viisi kertaa tai

useammin. Tulosta tosin vääristää se, että suurin osa kyselyyn vastanneista on vuoden 2011 tapahtuman järjestäjiä, joista enemmistö on ensimmäistä tai toista kertaa töissä ja vain murto-osa on vuosia tapahtuman parissa työskennelleitä. Vapaaehtoistyöntekijän työura on kuitenkin hieman lyhyempi Sulatto-tapahtuman työntekijällä, kuin vapaaehtoistyöntekijällä kulttuuritapahtumissa yleensä, sillä Rihkon (mt.) tutkimuksessa useamman vuoden työskennelleitä on selvästi hieman enemmän. Sulatto-tapahtumassa työskennellään keskimäärin kolme vuotta. Tähän arvatenkin vaikuttavat tapahtuman nuoria osallistava luonne sekä 13–20-vuotias kohderyhmä. Oletuksena voidaan kuitenkin pitää sitä, että työntekijän profiili on ainakin jonkin verran verrannollinen asiakasprofiiliin (Iso-Aho 2011, 20).

Vertailu, missä työtehtävissä vapaaehtoistyöntekijät ovat yleisimmin toimineet (kaavio 9)

Rihkon tutkimukseen vastanneista 17 % kertoi osallistuneensa tapahtuman tuotannollisiin tehtäviin (mt., 25). Sulatto-tapahtumassa tuotannollisia tehtäviä hoitavat lähes kaikki tiimit, mutta suurimmaksi osaksi nimenomaan tuotannollisissa tehtävissä toimivat ohjelmavastuu-, lastenohjelma- sekä markkinointi-, tiedotus-, talous- ja hallintotiimit. Näissä tiimeissä yhteensä oli toiminut yhteensä 48 % Sulatto-tapahtumaa koskevaan kyselyyn vastanneista.

Ero voi johtua siitä, että vapaaehtoistyöntekijöiden rooli on Sulatto-tapahtumassa hyvin erilainen verrattuna kulttuuritapahtumiin yleensä, sillä vastuu koko tapahtuman tuotannosta on täysin vapaaehtoisilla. Eniten, 26 %, vastanneista Rihkon tutkimuksessa kertoi toimineensa tapahtuman rakentamisessa tai purussa (mt., 25). Se onkin työnkuva, jossa yleensä kulttuuritapahtuman aikana tarvitaan paljon apu-voimaa. Sulatto-tapahtuman kyselyyn vastanneista myös suuri osa, 35 %, kertoi osallistuneensa tapahtuman logistiikka- ja infrastruktuuriin, joka on vastuussa tapahtuman kuljetuksista sekä kasaus- ja purkutöistä. Sulatto-tapahtuman yksi kantavista teemoista on osallisuus, mikä tarkoittaa, että nuoret saavat itse osallistua työntekoon. Näin ollen tapahtuma-alueella kasataan nuorten voimin kaikki muu, paitsi esiintymislava. Tästä syystä tapahtuman logistiikka- ja infrastruktuuriin on yleensä yksi tapahtuman suurimpia tiimejä. Lisäksi myös nuoret, jotka eivät halua osallistua tapahtuman tuotannollisiin tiimeihin, mutta haluavat kuitenkin olla mukana toiminnassa ovat usein osa logistiikka- ja infrastruktuuriin, sillä se toimii aktiivisimmin tapahtumaviikolla.

Rihkon tutkimuksessa 33 % oli vastannut toimineensa jossain muussa tehtävässä, kuin mitä oli annettu vaihtoehdoksi. Tarkennukseksi vastaukseen oli kuitenkin kirjoitettu työtehtäviä, jotka Rihkon mielestä olisivat sopineet myös valmiiksi annettuihin vaihtoehtoihin (mt., 25). Tämä on saattanut vääristää Rihkon tutkimuksen tuloksia ja johtuu juuri siitä, että vastaajan on itse pitänyt arvioida, mihin kategoriaan hänen työtehtävänsä tapahtumassa kuuluvat. Sulatto-tapahtumassa tätä vääristymää ei synny, sillä vastaajien työtehtävät ovat jaettu tiimeittäin ja jokainen vapaaehtoistyöntekijä on kuulunut yhteen tai useampaan tiimiin. Rihkon tutkimuksessa tämän tyyppinen jaottelu ei tietystikään olisi ollut mahdollista, sillä tutkimus käsitteli useita tapahtumia. Jotta voidaan tehdä vertailu, voidaan määritellä, että Sulatto-tapahtuman muut tehtävät ovat niiden tiimien toimenkuvia, jotka eivät kuulu tuotannollisiin, rakentamiseen, purkuun tai järjestyksenvalvontaan. Yhteensä muihin tehtäviin osallistuneita vastaajia Sulatto-tapahtumassa oli 34 %.

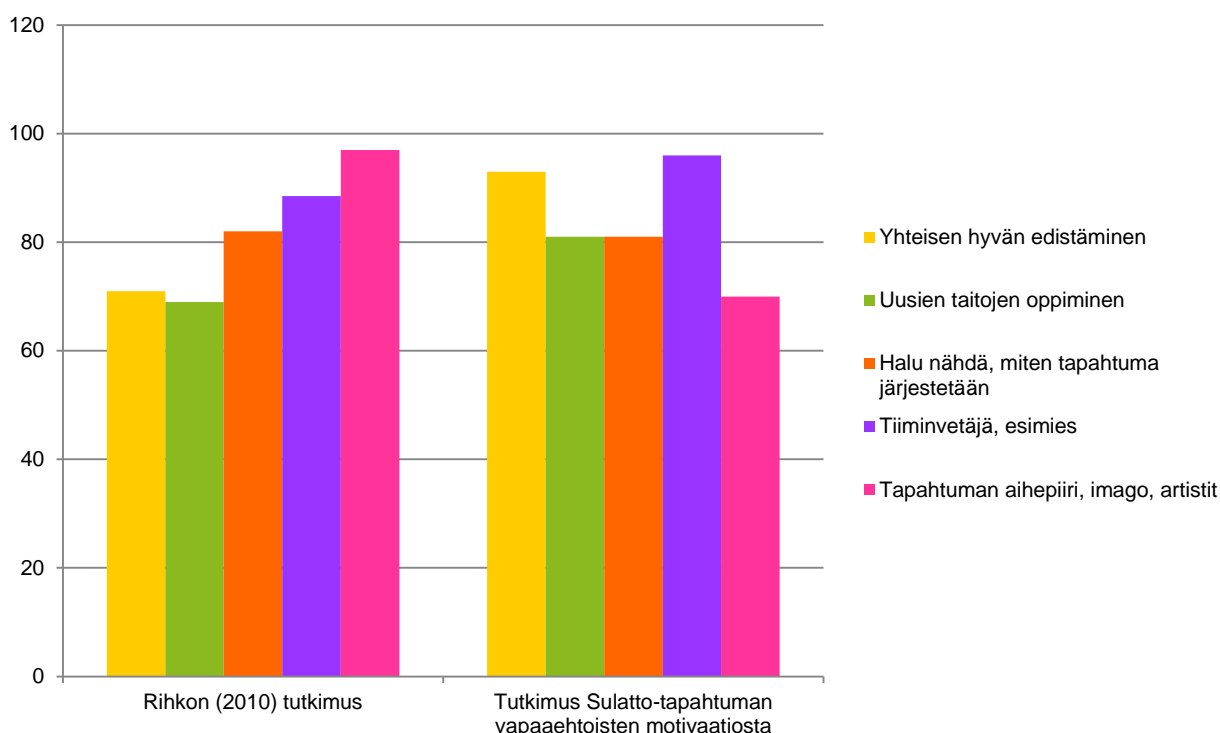
Vapaaehtoistyöntekijän profiilin suurimmat eroavaisuudet Rihkon tutkimissa tapauksissa ja Sulatto-tapahtumassa johtuvat lähinnä vapaaehtoistyön tyylin eroavaisuudesta. Rihko tutki tapahtumia, joissa vapaaehtoistyöntekijän rooli on suurimmaksi osaksi tapahtuma-ajan läheisyyteen sijoittuvaa työtä, kuten esimerkiksi tapahtuma-

alueen kasausta ja purkua sekä myyntityötä. Tosin tuotannollisissakin tehtävissä oli yllättävän paljon vapaaehtoistyöntekijöitä. (mt., 25.) Sulatto-tapahtuma taas rakentuu täysin vapaaehtoistyövoimin. Tapahtuman johtoporraskin koostuu vapaaehtoistyöntekijöistä ja tapahtuman kantavana teemana osallisuus antaa mahdollisuuden kaikille osallistua tapahtuman järjestämiseen. Sulatto-tapahtuman organisaatio on melko raskas elin, sillä siihen kuuluu parhaimmillaan jopa 150–200 nuorta. Tarkoitus kuitenkin on antaa mahdollisimman monelle nuorelle työkokemusta sekä vapaus vaikuttaa siihen, mitä raahelaisille nuorille kaupungissa järjestetään. Toiminnan pitää olla hyvin organisoitua ja vapaaehtoisten koordinoinnin erittäin valpasta, sillä kyse on hyvin nuorista järjestäjistä; yhdeksän vuotta nuoremista, kuin kulttuuritapahtumissa yleensä.

6.2 Motivaatio ja kokemukset vapaaehtoistyöstä

Rihko eritteli tutkimuksessaan 16 erilaista tekijää, joiden tärkeyttä määritteli asteikolla 1–4, ”erittäin tärkeää”, ”melko tärkeää”, ”ei kovin tärkeää” sekä ”ei yhtään tärkeää” (mt., 25). Sulatto-tapahtumaa koskevassa tutkimuksessa asteikko oli sama, mutta tekijöitä oli 18. Alla olevassa taulukossa on erittäin ja melko tärkeäksi koettujen motivaatiotekijöiden prosenttiyksiköt yhteenlaskettuina ja toisiinsa vertailtuna.

Tapahtumien motivaatiotekijät ja niiden vertailu toisiinsa (kaavio 10)

Rihkon tutkimuksessa merkittävimmäksi vapaaehtoistyöntekijöiden motivaatiotekijäksi nousi kiinnostus tapahtuman aihepiiriä kohtaan; jopa 75 % nimesi sen erittäin tärkeäksi tekijäksi ja 22 % melko tärkeäksi (mt., 26). Sulatto-tapahtuman vapaaehtoisten motivaatiota tutkivassa kyselyssä lähimpänä tapahtuman aihepiiriä tarkoittavia motivaatiotekijöitä ovat tapahtuman imago ja tapahtuman esiintyjät. Imago tekijänä nousi tärkeysjärjestyksessä yhdeksänneksi ja tapahtuman esiintyjät olivat toiseksi viimeisellä sijalla. Ero johtunee siitä, että Rihkon tutkimissa tapahtumissa vapaaehtoistyöntekijät saivat usein palkkioksi työskentelystä lipun tapahtumaan. Näin ollen tapahtuman aihepiiri on odotetustikin tärkein. Lisäksi 43 % Rihkon tutkimukseen vastanneista kertoi olevan erittäin tärkeää, että työstä saa nimenomaan ilmaisen sisäänpääsyn tapahtumaan. Rihko toteaa, että vapaaehtoistyöntekijät hänen tutkimissaan tapahtumissa haluavat saada työstä jotain konkreettista. (mt., 26.) Sulatto-tapahtumassa taas tutkimuksen mukaan vapaaehtoistyöstä saatavat konkreettiset hyödykkeet eivät ole kovinkaan tärkeitä työntekijöille. Tapahtuma on pääsymaksuton, joten ilmainen sisäänpääsy ei voi olla motivaatiosyy vapaaehtoistyöhön. Vapaaehtoistyöntekijät saavat tapahtuman työntekijäpaidan ja backstage-passin, mutta tutkimuksen mukaan ne ovat vähiten tärkeä motivaatiotekijä tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöille. Sulatto-tapahtumassa varmastikin työntekijöiden nuoren iän vuoksi tiiminvetäjä ja riittävä töihin opastus ovat selvästi tärkeimmät motivaatiotekijät. Tapahtumaan tullaan töihin nimenomaan haastamaan itseään ja oppimaan uutta. Tämä on poikkeus verrattaessa kulttuuritapahtumiin yleensä.

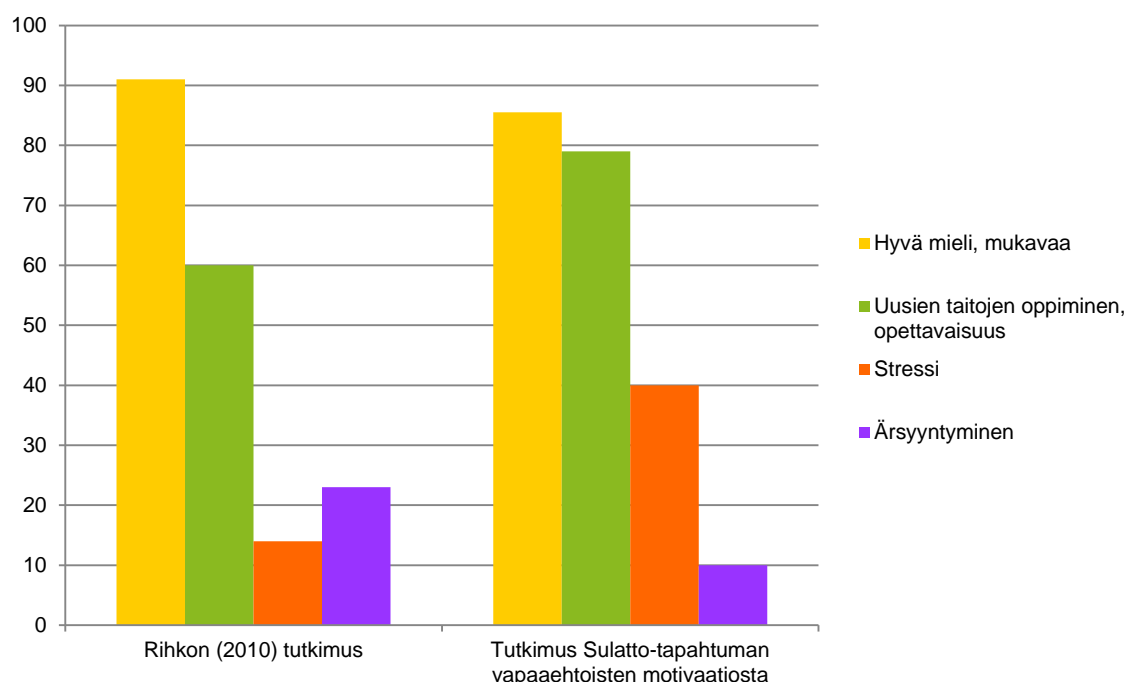
Tärkein motivaatiotekijä Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöiden kyselyyn vastanneista on tiiminvetäjä (63 % erittäin tärkeä, 33 % melko tärkeä). Rihkon (mt.) työssä tutkittiin vapaaehtoisten näkemystä kulttuuritapahtumien vapaaehtoistoiminnan organisoinnista ja esimerkiksi tehtäväkohtaisen esimiehen sekä vapaaehtoisvastaavan yhteydenpitoa ennen ja jälkeen tapahtuman tutkittiin myöhemmin työssä (mt., 29), mutta niitä ei ollut lueteltu motivaatiotekijöiksi. Vapaaehtoisten johtamiseen liittyvänä tekijänä kuitenkin vapaaehtoisvastaavan yhteydenpito ennen tapahtumaa oli kolmanneksi tärkein tekijä (60 % erittäin tärkeä, 31 % melko tärkeä) ja neljänneksi tärkein oli tehtäväkohtainen esimies (53 % erittäin tärkeä, 33 % melko tärkeä) (mt., 29). Luvut ovat lähes identtisiä Sulatto-tapahtuman tärkeimmän motivaatiotekijän kanssa, mikä tarkoittaa, että vapaaehtoistyöntekijän lähimmällä esimiehellä on erit-

täin suuri vaikutus vapaaehtoistyöntekijän motivaatioon niin Sulatto-tapahtumassa kuin kulttuuritapahtumissa yleensä.

Molemmissa tutkimuksissa nousi myös tärkeimpien motivaatiotekijöiden joukkoon kiinnostus päästä näkemään, miten tapahtuma järjestetään (Rihko: 34 % erittäin tärkeää, 48 % melko tärkeää, Sulatto-tapahtuma: 39 % erittäin tärkeää, 42 % melko tärkeää), uusien taitojen oppiminen (Rihko: 29 % erittäin tärkeää, 40 % melko tärkeää, Sulatto-tapahtuma: 42 % erittäin tärkeää, 39 % melko tärkeää) sekä yhteisen hyvän edistäminen, Sulatto-tapahtumasta puhuttaessa raahelaisten nuorten olojen parantaminen (Rihko: 24 % erittäin tärkeää, 47 % melko tärkeää, Sulatto-tapahtuma: 53 % erittäin tärkeää, 40 % melko tärkeää).

Rihko tutki työssään vapaaehtoistyön vaikutuksia. Sulatto-tapahtuman työntekijöiltä tiedusteltiin kokemuksia vapaaehtoistyöskentelystä ja nämä kaksi ovat verrattavissa.

Vertailu vapaaehtoistyön vaikutuksista ja kokemuksista tapahtumissa (kaavio 11)

Rihko listasi kyselyssään 14 vaikutusta, joista pystyi valitsemaan yhden tai useita. Tutkimukseen vastanneista vapaaehtoistyöntekijöistä 91 % kertoi vapaaehtoistyön vaikutukseksi hyvän mielen. 79 % koki saaneensa uusia tuttavuuksia ja 60 % oppineensa uusia taitoja. (mt., 27.) Nämä olivat Rihkon (mt.) tutkimuksen kolme kor-

keimman arvon saanutta vaikutusta. Sulatto-tapahtuman työntekijöiden kyselyssä oli 13 valmista vastausvaihtoehtoa kokemukseksi vapaaehtoistyöstä, mistä sai valita myös yhden tai useita. Merkittävimmäksi vaihtoehdoksi 95 prosentin vastaajan voimin nousi se, että työ on mukavaa. Opettavaisena työtä piti 79 % ja hyvän mielen tuojana 76 %. Uusia tuttavuuksia ei ollut valmiiksi asetettujen vastausten joukossa, mutta Sulatto-tapahtuman vapaaehtoiset olivat maininneet sen usein vapaassa vastauskentässä. Tulokset olivat siis lähes identtiset. Riippumatta juurikaan siitä, minkä ikäisenä ja millaisessa tapahtumassa vapaaehtoistyötä tehdään, sen koetaan tuovan hyvää mieltä ja opettavan uusia asioita.

Negatiivisina vaikutuksina vapaaehtoistyöskentelyssä Rihkon tutkimukseen vastanneista 23 % kertoi olevan ärsyntyminen työtehtävien epätasaisesta jaosta ja hoitamisesta, 14 % kertoi olleensa stressaantunut ja 13 % koki väsymystä liian suuresta työmäärästä (mt., 27–28). Sulatto-tapahtuman haastattelututkimukseen osallistuneet kertoivat lähes poikkeuksetta Sulatto-tapahtumassa työskentelemisen negatiivisia puolia olevan vastuun epätasainen jakaantuminen ja stressi, jota liiat työt aktiivisimpien harteilla aiheuttaa. Kyselytutkimukseen vastanneista 40 % kertoi kokeneensa stressiä työskennellessään Sulatto-tapahtumassa. Rihkon tutkimissa tapahtumissa vapaaehtoistoimijoiden tärkeimpien motivaatiosyiden joukossa olivat tapahtuman aihepiiri sekä ilmainen sisäänpääsy tapahtumiin (mt., 26–27). Tutkimustulos negatiivisista vaikutuksista ei siis juurikaan yllätä; kun festivaalilippu on lunastettu ja konsertit odottavat, motivaatio työntekoon laskee ja vastuu jää tunnollisimpien harteille. Sulatto-tapahtumassa taas vapaaehtoiset eivät pidä materiaa tärkeimpänä syynä toimia tapahtuman järjestäjänä, vaan tapahtumasta saatavia kasvattavia ja opettavaisia kokemuksia pidetään enemmän arvossaan. Tehtävät ja vastuu ovat silti jakautuneet epätasaisesti koko Sulatto-tapahtuman historian ajan. Syy lienee toimijoiden nuorensa iässä.

Eroavaisuudet raahelaisen Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöiden ja yleensä vapaaehtoistyön motivaation välillä johtuvat useista asioista. Sulatto-tapahtuma on syntynyt nuorten omasta tarpeesta saada tekemistä sekä ohjelmaa raahelaisille nuorille ja he itse järjestävät kokonaisuudessaan vapaaehtoistyön voimin musiikkitapahtuman kaupunkiin. Rihkon tutkimissa tapahtumissa työntekijät ovat kiinnostuneet tapahtuman aihepiiristä, haluaisivat sinne itse asiakkaaksi ja lähtevät vapaaehtoistöihin

jopa pitkienkin matkojen päässä oleviin tapahtumiin päästäkseen sekä näkemään, kuinka tapahtuma järjestetään että nauttimaan itse tapahtumasta.

Vaikutukset ja kokemukset kuitenkin olivat motivaatiosyiden ja tutkimuksiin vastanneiden työntekijöiden profiilien eroavaisuuksista huolimatta hyvin samanlaiset. Molempien tutkimuksien negatiiviset sekä positiiviset vaikutukset olivat yhdenmukaisia. Suurimmalle osalle vapaaehtoistyöntekijöitä työ oli kuitenkin tuonut hyvän mielen, mikä on hyvin tärkeää vapaaehtoistyökulttuurin jatkumon kannalta.

7 LOPUKSI

Tutkimuksen tarkoitus oli tutkia sitä, mikä raahelaisia Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöitä motivoi järjestämään Raahen seutukunnan suurimman nuorisotapahtuman täysin vapaaehtoisten voimin, mitä tapahtuma heille antaa ja miksi se saa nuoret vapaaehtoiset houkutelua pariinsa kerta toisensa jälkeen. Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyöntekijälle luotiin profiili sekä kartoitettiin motivaatiosyiden lisäksi sekä hyviä että huonoja kokemuksia tapahtumassa työskentelemisestä. Tutkimuksen tarkoitus on olla apuna Raahen nuorisovaltuuston alaisen Sulatto-staabin toiminnassa tulevien Sulatto-tapahtumien vapaaehtoistyöntekijöiden hallinnoinnissa ja motivoimisessa.

Sulatto-tapahtuman työntekijän profiili on hieman erilainen, kuin tavanomaisen kulttuuritapahtumassa. Keski-ikä on matala ja työtehtävät, joissa vapaaehtoiset toimivat, ovat tuotantoon vahvasti liittyviä sekä pitkäaikaisia, parhaimmillaan lähes koko vuoden kestäviä työsuhteita. Sulatto-tapahtuman työntekijöiden sukupuolijakauma oli kuitenkin hyvin samanlainen kuin muissakin kulttuuritapahtumissa.

Työntekijöiden nuori ikä heijastuu selvästi motivaatiosyihin. He kaipaavat opastusta ja tukea vahvalta ja viisaalta tiiminvetäjältä. Kun töitä on tehty, tulokset palkitsevat. Työyhteisön koostuessa nuorista, töiden tekeminen yhdessä yhdistää toimijoita ja yhteisöllisyys motivoi toimimaan tapahtuman parissa myös seuraavana vuonna. Yksi haastatelluista, Kärämä (2011), kertoi, että tuntee itsensä jopa liian vanhaksi toimintaan tapahtuman organisaatiossa, sillä uudemmilla toimijoilla on omanlaisensa sisäpiiri sekä yhteisö. Kärämä, joka on vain 21-vuotias, kertoi, että ollessaan tapahtumaviikolla tai -päivänä töissä, hän tuntee itsensä vanhaksi ja viisaaksi nuorten ryhmässä.

Tapahtuman imago ja esiintyjät olivat vähiten tärkeiden tekijöiden joukossa tapahtuman vapaaehtoistyöntekijöille. Yleisempään tutkimukseen kulttuuritapahtumien vapaaehtoistyöntekijöiden motivaatiosyistä verrattaessa tapahtuman aihealue ja ilmainen sisäänpääsy tapahtumaan olivat taas tärkeimpien syiden joukossa. Sulatto-

tapahtuma on pääsymaksuton, joten ilmaista sisäänpääsyä tapahtumaan ei Sulatto-tapahtumaa koskevassa tutkimuksessa pidetty mahdollisena motiivina. Tapahtuman artistien ja imagon tärkeyden vähäisyys vapaaehtoistyöntekijöille oli yllättävä tulos, sillä yleensä Sulatto-staabin kokous, jossa artistit valitaan, on erittäin suosittu tilaisuus ja yksi Sulatto-vuoden kohokohdista. Loppujen lopuksi muut, enemmän itse työntekoon sekä työntekijöiden itsensä kehittämiseen liittyvät syyt menevät kuitenkin sen edelle.

Tapahtuman työntekijöiden motivaatiota saa pidettyä yllä antamalla selkeitä ohjeita ja tukea työntekoon. Nuoret kaipaavat turvallista työilmapiiriä ja pitävätkin tiiminvetäjää tärkeimpänä motivaatitekijänä. Tiiminvetäjän tulee olla avoin ja sosiaalinen, jotta työ ei tunnu nuoresta liian haasteelliselta tai pelottavalta ja hän uskaltaa kysyä apua ollessaan epävarma. Nuoret haluavat kuitenkin oppia uusia asioita, joten vastuuta tulee jakaa. Sulatto-staabin kokouksia vähemmän muodolliset tiimien palaverit ovat hyvä tilanne jakaa vastuuta ja käydä läpi, miten tehtävien hoitamisessa on onnistuttu. Mikäli nuori tarvitsee lisäohjeita ja kannustamista työtehtävissään, tiimin palaveri on hyvä tilaisuus kertoa siitä. Näinpä tiimien palavereita kannattaa pitää usein ja niitä kannattaa kehittää kiinnostavammaksi esimerkiksi niinkin pienillä asioilla, kuin kokoustarjoilu. Tiimien koollekutsujien kannattaa pyrkiä pitämään tiimien palaverit mahdollisimman avoimina ja kevyinä esimerkiksi jättämällä virallinen kokouskäytäntö vain Sulatto-staabin kokouksiin. Silti kuitenkin tulee pitää huolta, että kokouksen asiasisältö kirjoitetaan muistiin. Kaverillinen ilmapiiri tekee työnteosta mukavaa ja antaa mahdollisuuden purkaa myös ajoittain työstä johtuvaa stressiä.

Lähes kaikki haastateltavat kertoivat vapaaehtoistyön huonoiksi kokemuksiksi vastuun epätasaisen jakautumisen ja vastuun sekä sitoutumisen erilaiset tasot. Jos nuoret kokisivat tapahtuman nykyistäkin enemmän omakseen ja se ei olisi jonkun muun alun perin ideoima, työtehtäviin sitoutuminen voisi olla lujempaa. Tapahtuman kehittäminen nuorten itsensä näköiseksi ja heidän täysin omaksi tuotokseksi voisi olla ratkaisu koettuun ongelmaan. Jotta tapahtuma kehittyisi, työntekijöiden on välillä hyvä pysähtyä miettimään, mitä kannattaa kehittää ja miten. Sulatto-staabin järjestäytymisen jälkeen kannattaa tutkailla tulevaa vuotta ja tarkastella, miten tapahtumaa aletaan järjestää. Esimerkiksi Sulatto-staabin kokouksen aikana jakautuminen pienryhmiin ja pohtimaan mahdollisia ohjelmallisia, markkinoinnillisia, tiedotuksellisia tai

vaikkapa organisaatorakenteellisia muutoksia voisi olla hedelmällinen tapa nostaa uusia ideoita ja ajatuksia esiin. Tarvittaessa ideoita toteuttamaan voidaan staabin toimintavuoden alussa perustaa uusia tiimejä.

Tiimien koollekutsujien täytyy pitää tiiminsä ajan tasalla siitä, mitä tapahtuu tiimien kokouksien välillä. Mikäli joitain työtehtäviä on hoidettu, kuinka ne on tehty? Tiiminvetäjä voisi kertoa, mitä asiaa hän on hoitanut eteenpäin ja minkälaisia toimenpiteitä se on vaatinut. Näin tiiminvetäjän toimenkuva avautuisi paremmin tiimin jäsenille ja tietäessään tiiminvetäjän työtehtäviä he eivät tuntisi hyppäävänsä tuntemattomaan, jos jonakin päivänä itse vetäisivät tiimiä.

Sulatto-tapahtuman vapaaehtoistyötä ei tehdä vain vapaaehtoistyönä, vaan sen merkitys on kasvatuksellinen, opetuksellinen sekä se on mitä parhaita kaupungin osallistavaa nuorisotyötä. Pienellä rahallisella satsauksella ja oikeanlaisella motivoinnilla Raahen kaupunki ja Raahen nuorisovaltuuston ovat saaneet aikaan laadukkaan musiikkitapahtuman, joka samalla kasvattaa nuoria tiimityöskentelyyn, vastuuseen ja johtajuuteen. Tapahtuma on elänyt erilaisia vaiheita vuodesta 2003 lähtien ja ensi vuonna järjestetään kymmenes Sulatto, juhlatapahtuma. Tapahtuma on vakiintunut yhdeksi Raahen kaupungin kesätapahtumista ja ei ole helposti horjutettavissa. Se on erityinen ja tärkeä kaupungille, sen nuorille sekä vanhemmille nuorille, jotka ovat aikanaan perustaneet ensimmäisen Sulatto-staabin ja aloittaneet tämän arvokkaan tradition.

LÄHTEET

- Harju, Aaro 2005. Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana. Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino, 58–80.
- Jokela, Antti 2008. Erään Espoon-reissun seuraamukset – eli kuinka Sulatto syntyi. Teoksessa Anu Gretschel & Jarno Moisala (toim.) Nuorten Raahe – nuorten ajatuksia osallisuudesta, vaikuttamisesta ja Raahesta. Raahe: Raahen kaupunki & Raahen Nuorison Tuki ry, 23–26.
- Lehtinen, Sini-Tuulia 1997. Vapaaehtoistoiminta – kasvava voimavara? Näkökulmia ammattityöhön. Helsinki: Kansalaisareena ry.
- Malmberg, Lars-Erik & Little, Todd D. 2002. Nuorten koulumotivaatio. Teoksessa Jari-Erik Nurmi & Katariina Salmela-Aro (toim.) Mikä meitä liikuttaa. Modernin motivaatiopsykologian perusteet. Jyväskylä: PS-kustannus, 127–144.
- Niitamo, Petteri 2002. Tunneperäinen ja tietoperäinen motivaatio. Teoksessa Katariina Salmela-Aro & Jari-Erik Nurmi (toim.) Mikä meitä liikuttaa. Modernin motivaatiopsykologian perusteet. Jyväskylä: PS-kustannus, 40–52.
- Nurmi, Jari-Erik & Salmela-Aro Katariina 2002. Modernin motivaatiopsykologian perusta ja käsitteet. Teoksessa Jari-Erik Nurmi & Katariina Salmela-Aro (toim.) Mikä meitä liikuttaa. Modernin motivaatiopsykologian perusteet. Jyväskylä: PS-kustannus, 10–27.
- Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino, 13–38.
- Passer, Michael W. & Smith, Ronald & Holt, Nigel & Bremner, Andy & Sutherland, Ed & Vlieg, Michael 2009. Psychology: The Science of Mind and Behaviour. Berkshire: McGraw-Hill Education.
- Pessi, Anne Birgitta & Oravasaari, Tomi 2010. Kansalaisjärjestötoiminnan ytimessä. Tutkimus RAY:n avustamien sosiaali- ja terveysjärjestöjen vapaaehtoistoiminnasta. Helsinki: Raha-automaattiyhdistys.

- Tikkala, Janika 2008. Elämää Raahen nuorisovaltuustossa – iloja ja suruja. Teoksessa Anu Gretschel & Jarno Moisala (toim.) Nuorten Raahen – nuorten ajatuksia osallisuudesta, vaikuttamisesta ja Raahesta. Raahen kaupunki & Raahen Nuorison Tuki ry, 66–69.
- Yeung, Anne Birgitta 2002. Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa - ihan-teita vai todellisuutta? Helsinki: Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry.
- Yeung, Anne Birgitta 2005. Tutkimustyökaluja vapaaehtoisuuden motivaation mysteeriiin. Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino, 83–103.
- Euroopan parlamentti 2008. Mietintö vapaaehtoistyön roolista taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi (2007/2149(INI)) A6-0070/2008. Viitattu 29.6.2011. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A6-2008-0070+0+DOC+XML+V0//FI>
- Encyclopedia Britannica 2011. Motivation. Viitattu 12.10.2011 <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/394212/motivation>
- Iso-Aho, Juha 2011. Kulttuuri kutsuu. Vapaaehtoiset tapahtumien voimavarana ja hengenluojina. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu. Tuottaja2020 - Osaraportti 6. Viitattu 29.10.2011 http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/6_Kulttuuri_kutsuu_iso-aho_KEVYT2.pdf
- Krekilä, Jelena 2009. Sulatto'09 : Nuorilta nuorille – osallisuustapahtuma nuorille. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 13.4.2011 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-200911306490>
- Maslow, Abraham. 2000. A Theory of Human Motivation. Classics in the History of Psychology. Viitattu 3.10.2011. <http://psychclassics.yorku.ca/Maslow/motivation.htm>
- Moisala, Jarno 2003-2006. Sulatto-nuorten rantabilettapahtuma, organisaatiokaavio. Viitattu 21.2.2011

http://www.edu.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/oph/embeds/87100_sulatto_tapahtumaorganisaatio.pdf

Mulari, Outi 2010. Kyllähän me keskenään toisiamme kiittelimme! : Sisäinen viestintä NORDLEK 2009 -tapahtuman vapaaehtoistoiminnan organisoimisessa. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 13.4.2011 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201005078406>

Nikkari, Teija & Nissi, Sanna-Kaisa 2010. Vapaaehtoiset tapahtumissa : Motivaatio ja sitouttaminen. Lahden ammattikorkeakoulu. Matkailun koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 13.4.2011 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201003145622>

Raahen kaupunki 2010, Ystävyyskaupungit. Viitattu 17.2.2011.

http://www.raahe.fi/alltypes.asp?d_type=5&menu_id=10491&menupath=50,10491#10491

Raahen nuorisovaltuusto 2004. Johtosäntö. Viitattu 14.2.2011

http://cuppi.fi/nuva/materiaalit/nuorisovaltuusto_johtosaanto_090104.pdf

Raahen nuorisovaltuusto 2009, Etusivu. viitattu 2.9.2011

<http://www.cuppi.fi/nuva/index.php?p=1>

Raahen nuorisovaltuusto 2009, Lyhyt historia. viitattu 17.2.2011.

<http://www.cuppi.fi/nuva/index.php?p=4>

Rihko, Maija 2010. "Kiirettä piti, mutta hauskaa oli" : Vapaaehtoisten näkemys kulttuuritapahtumien vapaaehtoistoiminnan organisoinnista. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 13.4.2011 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2010112515550>

Sulatto 2011, info. Viitattu 22.3.2011 <http://www.sulatto.net/info>

LIITTEET

Liite 1

Haastattelukysymykset Sulatto-tapahtuman työntekijöille. Haastattelu toteutettiin suullisesti.

Haastattelut:

Sini-Elina Kärsämä 2011, opiskelija, 26.2.2011. Raahe. Eeva Ojala

Jesper Uunila 2011, opiskelija, 28.2.2011 Raahe. Eeva Ojala

Katja Viinikangas 2011, opiskelija, 3.3.2011 Raahe. Eeva Ojala

Janika Tikkala 2011, opiskelija, 5.3.2011 Raahe. Eeva Ojala

Jussi Ojala 2011, opiskelija, 6.3.2011 Raahe. Eeva Ojala

1. Kuinka vanha olet?
2. Milloin olit vapaaehtoistoissa ensimmäistä kertaa Sulatto-tapahtumassa ja miksi kiinnostuit työskentelystä?
3. Kuinka monessa Sulatto-tapahtumassa olet työskennellyt?
4. Missä asemassa olet työskennellyt ja mitä työtehtäväsi ovat olleet?
5. Mikä on saanut sinut/mikä ei ole saanut sinua hakeutumaan uudelleen vapaaehtoistoihin Sulatto-tapahtumaan?
6. Mikä Sulatto-tapahtumassa vapaaehtoisena työskentelemisessä on ollut mielestäsi hyvää?
7. Mikä huonoa?
8. Aiotko toimia vapaaehtoistyöntekijänä tulevissa Sulatto-tapahtumissa? Miksi/miksi et?

Liite 2

Webropol-kysely.

Motivaatio vapaaehtoistyöhön Sulatto-nuorten rantabiletapähtumässä**1. Sukupuoli?**

Mies Nainen

2. Ikä?

3. Kuinka monessa Sulatto-tapahtumassa olet työskennellyt?

- 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9

4. Missä tiimeissä olet toiminut Sulatto-urasi aikana?

- Siivous- ja hygieniatiimi
 Logistiikka- ja infrastruktuuri tiimi
 Liikenteenohjaus- ja opasteet -tiimi
 Catering-tiimi
 Järjestyksenvalvontatiimi
 Ensiaputiimi
 Ohjelmavastuutiimi
 Lastenohjelmatiimi
 Markkinointi-, tiedotus-, talous- ja hallintotiimi
 Infopistetiimi

5. Kuinka tärkeitä seuraavat tekijät ovat sinulle toimiessasi vapaaehtoistyöntekijänä Sulatto-tapahtumissa?

	Erittäin tärkeää	Melko tärkeää	Ei kovin tärkeää	Ei ollenkaan tärkeää	En osaa sanoa
Tiimiin tutustuminen ennen tapahtumaa	☐	☐	☐	☐	☐
Tiiminvetäjä	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjeet ja töihin opastus	☐	☐	☐	☐	☐

Työtehtävät	☐	☐	☐	☐	☐
Vastuun saaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Työstä saatavat hyödykkeet (t-paita, backstage-passi)	☐	☐	☐	☐	☐
Työntekijöiden yhteinen asustus	☐	☐	☐	☐	☐
Työtehtävissä kannustaminen ja tukeminen	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtuman esiintyjät	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtuman imago	☐	☐	☐	☐	☐
Uusien asioiden oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐
Catering-palvelu	☐	☐	☐	☐	☐
Työkokemuksen ja työtodistuksen saaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kaverit ja ystävät, jotka ovat myös töissä tapahtumassa	☐	☐	☐	☐	☐
Halu kuulua ryhmään	☐	☐	☐	☐	☐
Raahelaisten nuorten viihtyvyyden parantaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Halu nähdä, kuinka tapahtuma järjestetään	☐	☐	☐	☐	☐
Palautteen saaminen	☐	☐	☐	☐	☐

6. Muita tekijöitä, jotka ovat sinulle tärkeitä työskennellessäsi Sulatto-tapahtumissa?

7. Millaisena olet kokenut vapaaehtoistyön Sulatto-tapahtumissa?

- Opettavaisena
- Stressaavana
- Mukavana
- Pettymyksenä
- Hyvän mielen tuojana
- Pahan mielen tuojana
- Tärkeänä
- Ärsyttävänä
- Kasvattavana
- Ahdistavana
- Olen ylittänyt itseni
- Ikävänä
- Arvostettavana

8. Muita kokemuksia vapaaehtoistyöstä Sulatto-tapahtumissa?**9. Anna palautetta!**